

НУБІП України

НУБІП України

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

НУБІП України
11.05 - МКР. 1593 «С» 2023.10.31. 026. ПЗ

ТИХОНЕНКО ЯНИ ЛЕОНІДІВНИ

НУБІП України
2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

УДК 657.371

ПОГОДЖЕНО
Декан економічного факультету

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
В.о. завідувача кафедри обліку та
оподаткування

_____ Анатолій ДІБРОВА
(підпис)

_____ Володимир ЛИТВИНЕНКО
(підпис)

« » 2023 року

« » 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

*«Інвентаризація активів підприємства, облік та контроль розрахунків за
відшкодуванням завданих збитків»*

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування
(код і назва)

Освітня програма «Облік і аудит»
(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

**Гарант освітньо-
професійної програми**

к.е.н., доцент

_____ Тамара ГУРЕНКО

(підпис)

**Керівник
магістерської
кваліфікаційної роботи**

к.е.н., доцент

_____ Оксана ГАНЯЙЛО

(ПІБ керівника)

(підпис)

Виконала

_____ (підпис)

_____ Яна ТИХОНЕНКО

(ПІБ студента)

Київ - 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

обліку та оподаткування

д.е.н., проф

Любов ГУЦАЛЕНКО

«

2022 р.

ЗАВДАННЯ

**ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТЦІ**

Тихоненко Яні Леонідівні

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

(код і назва)

Освітня програма «Облік і аудит»

(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи «Інвентаризація активів підприємства, облік та контроль розрахунків за відшкодуванням завданих збитків» затверджена наказом ректора НУБіП України від 31 жовтня 2022 року № 1593 «С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: законодавчо-нормативна база України, наукова та періодична література, матеріали науково-практичних конференцій, інформація Інтернет видань і веб – сайтів.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Інвентаризація активів підприємства – теоретичний підхід.
2. Облік результатів інвентаризації та розрахунків із відшкодування збитків.
3. Удосконалення методики проведення інвентаризації та контроль відображення її результатів в обліку.

Перелік графічного матеріалу (за потреби): таблиці, рисунки.

Дата видачі завдання « _____ »

2022 р.

**Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи**

(Підпис)

Оксана ГАНЯЙЛО

(прізвище та ініціали)

**Завдання прийняла до
виконання**

(Підпис)

Яна ТИХОНЕНКО

(прізвище та ініціали)

ЗІМСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	9
1.1. Суть інвентаризації, її значення та принципи	9
1.2. Об'єкти, суб'єкти та класифікація інвентаризації	12
1.3. Галузеві особливості інвентаризації на сільськогосподарських підприємствах	16
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТА РОЗРАХУНКІВ ВІДШКОДУВАННЯ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ	13
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	20
2.2. Інвентаризація необоротних активів	28
2.3. Інвентаризація поточних біологічних активів	30
2.4. Інвентаризація запасів	34
2.5. Інвентаризація дебіторської заборгованості	37
2.6. Інвентаризація грошових коштів	44
2.7. Узагальнення результатів інвентаризації та врегулювання інвентаризаційних різниць	47
2.8. Особливості проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації	53
Висновки до розділу 2	56
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЬ ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ В ОБЛІКУ	59
3.1. Методичні прийоми контролю	59
3.2. Контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в облік	63
3.3. Удосконалення методики проведення інвентаризації активів	67
Висновки до розділу 3	72
ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78
ДОДАТКИ	<i>Ошибка! Закладка не определена.</i>

ВСТУП

НУБІП України

Інвентаризація активів підприємства є важливим процесом, який забезпечує актуальну інформацію про наявність та стан матеріальних цінностей.

НУБІП України

У сучасному бізнес-середовищі актуальність цього процесу особливо важлива через різкі зміни в ринкових умовах, швидку технологічну динаміку та глобальні виклики, такі як пандемія. Підприємства повинні бути у змозі ефективно

керувати своїми активами та забезпечувати їхню належну оцінку для прийняття

НУБІП України

обґрунтованих стратегічних рішень.

Однією з ключових складових інвентаризації є облік та контроль розрахунків за відшкодуванням завданих збитків. У сучасних умовах

підприємства стикаються з різноманітними ризиками, такими як природні

катастрофи, кібератаки та інші події, що можуть призвести до фінансових втрат.

НУБІП України

Актуальний контроль над розрахунками за відшкодуванням допомагає забезпечити фінансову стійкість підприємства та вчасну компенсацію збитків, що є важливим для подолання кризових ситуацій. Актуальність інвентаризації

активів та контролю розрахунків підсилюється завдяки розвитку технологій.

НУБІП України

Сучасні інформаційні системи та програмні засоби дозволяють підприємствам автоматизувати процеси інвентаризації та обліку, зменшуючи ризики помилок і забезпечуючи більш точну та оперативну інформацію. Такий підхід дозволяє

підприємствам більше уваги приділяти аналізу та стратегічному плануванню, що

стає особливо важливим у сучасних умовах конкуренції і змін. Тому

НУБІП України

інвентаризація активів та контроль розрахунків за відшкодуванням завданих збитків залишаються актуальними завданнями для підприємств у сучасному

світі, де стійка фінансова позиція та оперативність в прийнятті рішень стають

ключовими чинниками успіху.

НУБІП України

Проблематика інвентаризації активів підприємства та контролю розрахунків за відшкодуванням завданих збитків полягає в необхідності ефективного управління матеріальними цінностями та фінансовими ризиками в

умовах зростаючої складності бізнес-середовища. Сучасні підприємства стикаються зі змінами на ринку, технологічними викликами та несприятливими природними явищами, що підсилюють необхідність точного обліку активів і вчасного контролю над розрахунками за збитки. Додатковою складністю є нестабільність в світовій економіці та неспроможність передбачити всі можливі

ризиків, що вимагає вдосконалення методів та систем управління для забезпечення фінансової стійкості та успішності підприємств, дослідженням яких займаються наступні науковці: Бардаш С. В., Височан О. С., Височан О. О.,

Глушач Ю.С., Гусаренко Н.Ю., Гаврилова Н. О., Дем'яненко М.Я., Канцедал

Н.А., Карпенко Н. Г., Костюнік О. В., Мезенцева Н. М., Музиченко А.О.,

Новіченко Л. С., Олійник С. О., Чудовець В.В., Шевченко Л. Я., Яцишин С. Р. та

інші.

Метою кваліфікаційної магістерської роботи є поглиблення теоретичних знань інвентаризації активів підприємства та аналізі обліку розрахунків за відшкодування завданих збитків, а також розроблення рекомендацій щодо удосконалення методики проведення інвентаризації та контролю відображення її результатів в обліку.

Відповідно до поставленої мети слід виконати наступні завдання:

розкрити суть інвентаризації, її значення та принципи;
 з'ясувати об'єкти, суб'єкти та класифікація інвентаризації;
 визначити галузеві особливості інвентаризації на сільськогосподарських підприємствах;

дати організаційно-економічну характеристику підприємству ТОВ «Дібрівка Агросервіс»;

описати інвентаризацію необоротних активів;
 дослідити інвентаризацію поточних біологічних активів;
 розкрити інвентаризацію запасів;

проаналізувати інвентаризацію дебіторської заборгованості;
 описати інвентаризацію грошових коштів.

– здійснити узагальнення результатів інвентаризації та врегулювання інвентаризаційних різниць;

– визначити особливості проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації;

– з'ясувати методичні прийоми контролю;

– дослідити контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку;

– запропонувати удосконалення методики проведення інвентаризації активів.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної магістерської роботи обрано ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Предмет дослідження полягає у розкритті теоретичних аспектів та аналізу інвентаризації активів підприємства, обліку та контролю розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використовуються такі методи дослідження: інформаційне моделювання - забезпечення досліджень нормативними та довідковими матеріалами; абстрагування - для формування узагальнюючих висновків на основі системного аналізу та синтезу теорій та практик організації системи забезпечення аналізу інвентаризації активів підприємства, обліку та контролю розрахунків за відшкодуванням завданих збитків, порівняння, перерахунку, угруповання, графічні – для наочного відображення результатів досліджень та інші.

Інформаційну базу становили нормативно-правові документи, наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених, пов'язані з вивченням інвентаризації активів підприємства, обліку та контролю розрахунків за відшкодуванням завданих збитків, дані фінансової звітності ТОВ «Дібрівка Агросервіс», інтернет ресурси та інші джерела.

Практична значущість дослідження виникає у його рекомендаціях для оптимізації управління активами та ризиками на підприємствах різних галузей. Розроблені методології та практичні інструменти можуть бути використані

підприємствами для покращення фінансового управління, підвищення ефективності процесів інвентаризації, а також для зниження ризиків втрат.

Структура магістерської роботи: магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Основний текст роботи становить 80 сторінок, в т.ч. 9 таблиць, 3 рисунків.

Список використаних джерел містить 70 найменувань, викладених на 7 сторінках. Магістерська робота має 3 додатки викладених на 12 сторінках.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 1 ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

НУБІП України

1.1. Суть інвентаризації, її значення та принципи

Інвентаризація підприємства є однією з обов'язкових процедур, що полягає в складанні та поданні фінансової звітності за звітний рік.

НУБІП України

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачає, що підприємства, їх об'єднання та господарсько-розрахункові організації незалежно від форми власності, опису майна, грошових коштів та фінансових зобов'язань підтверджують правильність та достовірність даних бухгалтерського обліку та звітності [51].

НУБІП України

Інвентаризація є однією з найважливіших частин методу бухгалтерського обліку, яка забезпечує перевірку та документальне підтвердження достовірності даних бухгалтерського обліку про наявність і стан матеріальних і нематеріальних активів, іншого майна, капіталу, інвестицій, розрахунків, резервів і зобов'язань.

НУБІП України

Інвентаризація є не лише теоретичною основою обліково-господарського контролю, а й організаційною формою, яка використовується для виявлення та оцінки фактичного стану майнової бази, підвищення ефективності використання ресурсів, контролю за роботою матеріально відповідальних осіб, а також виявлення між її фактичними та документальними даними розбіжностей обліку, а також встановлення винних [19].

НУБІП України

Аналізуючи наведені вище визначення, зазначимо, що у кожному говориться: інвентаризація - це перевірка. Термін «перевірка» в економіці та діловій практиці часто замінюється синонімом «контроль». Завдяки такій інтерпретації термін «контроль» став широко використовуватися в економічному житті та літературі. Термін визначення терміну перевірки як перевірка, обстеження, відстеження в певному обсязі відбиває недостатність даного поняття, що має особливість якогось логічного навантаження - полягає в

НУБІП України

тому, що його закладає Вітчизняні та зарубіжні економісти по-різному трактують поняття інвентаризації, детальніше розглянемо таблицю 1.1.

Таблиця 1.1.

Трактування науковців поняття «Інвентаризація»

Автор	Визначення
Глушач Ю.С., Матюшко М.М. [15, с. 74]	Інвентаризація – елемент методу бухгалтерського обліку, за допомогою якого забезпечується наявність облікових даних про кошти підприємства.
Дем'яненко М.Я., Чудовець В.В. [20, с. 78]	Інвентаризація - це спосіб визначити фактичну доступність та порівняти її з даними бухгалтерського обліку.
Кузьмін Д.Л. [31, с. 121]	Інвентаризація - це спосіб виявлення (з подальшим обліком) господарських засобів та джерел їх утворення, не оформлений поточною документацією, з метою забезпечення достовірності обліково-звітних показників підприємства.
Мезенцева Н. М., Вінниченко Т.Л [38, с. 151]	Інвентаризація - це перевірка наявності та стану інвентарю підприємства, розрахунків та зобов'язань та перевірка фактичної наявності з даними бухгалтерського обліку.
Музиченко А. О., Музиченко І. О. [42]	Інвентаризація - допоміжний метод первинного спостереження, суть якого полягає у виявленні та документальному підтвердженні наявності, стану оцінки активів та пасивів для забезпечення достовірності показників бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства.
Олійник С. О. [46, с. 71]	Інвентаризація - це складання опису майна (опису) підприємства, установи на підставі періодичної перевірки наявності цінностей на балансі підприємства, стану їх безпеки, правильності обліку та оцінки.

Отже, більшість авторів підтримують позицію визначення інвентаризації як перевірки фактичної наявності та стану її об'єктів. Давайте сформулюємо власне визначення інвентаризації. Інвентаризація – це процес перевірки на підприємстві, за допомогою якого перевіряються фактично наявне майно та порівнюються з даними бухгалтерського обліку.

До завдань інвентаризації на підприємстві слід віднести наступні:

- виявлення фактичної наявності основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій, обладнання, запасів, незавершеного виробництва, коштів, цінних паперів, інших основних, оборотних та необоротних активів;

- встановлення надлишку або нестачі цінностей і коштів шляхом порівняння фактичної наявності з даними бухгалтерського обліку;

- виявлення товарно-матеріальних цінностей, які частково втратили первісну якість або застаріли, а також невикористаних матеріальних цінностей та нематеріальних активів;

- перевірка дотримання умов та порядку зберігання матеріальних цінностей та коштів, а також правил утримання та використання основних засобів;

- перевірка реальної вартості основних засобів, нематеріальних активів, запасів, цінних паперів, фінансових вкладень, готівки, банківських рахунків, коштів у дорозі, дебіторської та кредиторської заборгованості, незавершеного виробництва, передплачених витрат, резервів, фондів, наступних витрат та платежів [58, с. 79].

Основні принципи інвентаризації на підприємстві включають:

- **Об'єктивність** - інвентаризація повинна проводитися об'єктивно та без впливу особистих інтересів або попередніх поглядів працівників. Усі фактичні дані про активи мають бути відображені точно і правдиво.

- **Комплексність** - під час інвентаризації повинні бути враховані всі матеріальні цінності та активи підприємства, включаючи товари на складі, обладнання, нерухомість, фінансові активи, інтелектуальну власність та інші активи.

- **Регулярність** - інвентаризація має проводитися на регулярній основі, згідно з встановленим графіком або законодавчими вимогами. Регулярність допомагає підприємству вчасно виявляти можливі невідповідності та помилки у фінансовому обліку.

- **Документальна підтримка** - результати інвентаризації повинні бути документально оформлені і збережені у відповідних актах, звітах та інших документах. Це допомагає забезпечити юридичну вірність та доказову базу для подальших дій [64].

- **Відповідність стандартам** - інвентаризація повинна виконуватися

відповідно до внутрішніх правил та стандартів підприємства, а також відповідно до чинного законодавства і міжнародних стандартів фінансової звітності.

Контроль та внутрішній аудит - інвентаризацію слід проводити під контролем та залученням внутрішнього аудиту, які забезпечують незалежний перегляд та підтвердження достовірності інвентаризаційних результатів [36].

Ці принципи сприяють точному і надійному обліку та контролю активів підприємства, що, в свою чергу, допомагає забезпечити фінансову стійкість та успішну діяльність підприємства.

Отже, інвентаризація - це процес обліку, перевірки та документування всіх матеріальних цінностей і активів, які належать підприємству або організації в певний момент часу. Її значення полягає у забезпеченні фінансового обліку, вчасному виявленні ризиків та можливостях оптимізації, а також в контролі над активами. Дотримання принципів інвентаризації, таких як об'єктивність, комплексність, регулярність, документальна підтримка, відповідність стандартам та контроль, гарантує надійність і правильність цього процесу, що в свою чергу сприяє успішному функціонуванню та управлінню підприємством.

1.2. Об'єкти, суб'єкти та класифікація інвентаризації

Впровадження ефективної системи інвентаризації є критично важливою складовою управління ресурсами та активами для різних організацій та підприємств. Інвентаризація стає ключовим інструментом, що допомагає визначити наявність, стан та вартість різноманітних матеріальних та фінансових цінностей.

Під поняттям «об'єкт інвентаризації» розуміється те, що стоїть перед суб'єктом в процесі його обліково-аналітичної та дослідницької діяльності.

Об'єкти інвентаризації на підприємстві - це конкретні складові бухгалтерського обліку, які мають матеріальну форму, можуть бути виміряні скільки-небудь та оцінені вартісно, а також фінансові зобов'язання (рис. 1.1).

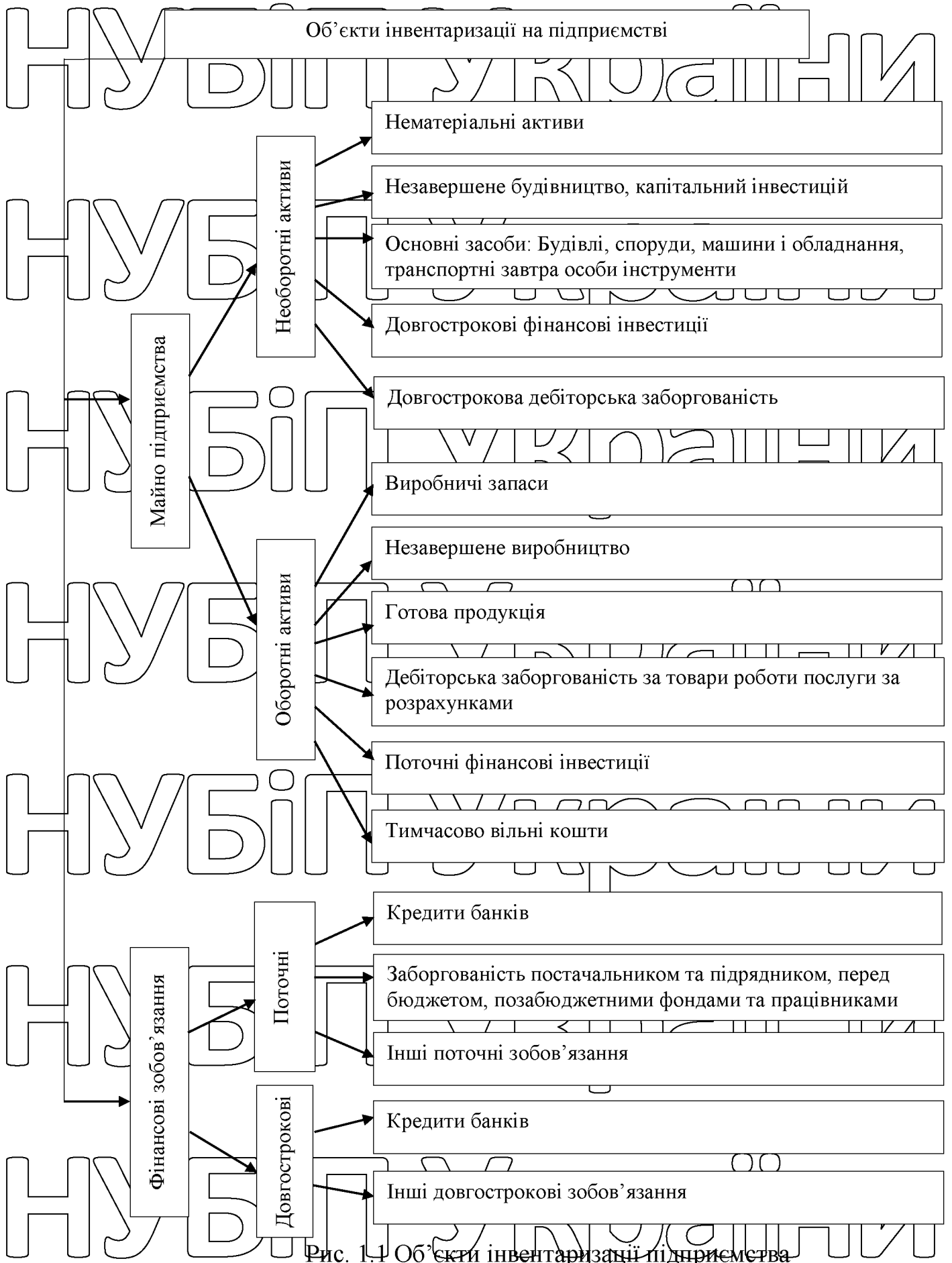

Рис. 1.4 Об'єкти інвентаризації підприємства

Проведення інвентаризації окремих об'єктів може виконуватися на основі їхнього розташування або за принципом центрів відповідальності. Цей процес дозволяє підприємствам забезпечувати точний облік та контроль за своїми івами, що є необхідним для ефективного управління фінансами та оптимізації діяльності[20, с. 152].

Суб'єктами інвентаризації є учасники, які мають визначальну роль у проведенні цього процесу. Суб'єктами інвентаризації можуть бути власники та керівники підприємств, які несуть відповідальність за правильний облік та контроль активів.

Для забезпечення ефективного проведення інвентаризації суб'єкт інвентаризаційного процесу делегує свої повноваження інвентаризаційній комісії, яка виступає в якості виконавчого органу. Завдання цієї комісії включає в себе виявлення кількісних та якісних характеристик об'єкту інвентаризації, аналіз причин відхилень від заданих нормативів та облікових даних, а також відповідність їх нормативно-правовому регулюванню.

Необхідність колективного підходу до виконання інвентаризації виникає з кількох факторів, включаючи потребу у самоконтролі, одночасному виконанні контрольних та реєстраційних операцій, періодичному нагляду за діями матеріально відповідальних осіб, забезпеченні достовірності та об'єктивності результатів інвентаризації, а також використанні цих результатів для виявлення можливих господарських порушень [15, с. 75].

Інвентаризацію на підприємстві можна класифікувати за всіма параметрами в залежності від її характеристик та цілей. Основні типи класифікації інвентаризації включають такі:

1) За призначенням проведення:

– Фінансова інвентаризація - проводиться для визначення фінансової вартості активів та зобов'язань підприємства на підставі бухгалтерських даних.

Це необхідно для підготовки фінансової звітності та податкового обліку.

– Оперативна (технічна) інвентаризація - здійснюється для визначення фактичної наявності та стану матеріальних цінностей та об'єктів. Ця форма

інвентаризації може використовуватися для управління запасами, відновлення базових даних, аудиту стану обладнання та інших технічних завдань.

2) За об'єктом інвентаризації:

– Інвентаризація матеріальних цінностей - охоплює всі види матеріальних активів, таких як сировина, товари на складі, обладнання, нерухомість тощо.

– Інвентаризація фінансових активів - здійснюється для перевірки наявності та правильності фіксації грошових коштів, цінних паперів, банківських рахунків та інших фінансових активів.

– Інвентаризація зобов'язань має на меті зобов'язання перед кредиторами, постачальниками та іншими сторонами перевірки.

3) За період проведення:

– Планова інвентаризація - проводиться відповідно до заздалегідь складеного плану, який може передбачати регулярні інтервали (наприклад, завершальний місячний квартал) або спеціальні події (наприклад, перед продажем активів).

– Позапланова інвентаризація - здійснюється у випадку, коли виникли несподівані речовини, які вимагають негайної перевірки активів або зобов'язань.

4) За обсягом інвентаризації:

– Повна інвентаризація - охоплює всі об'єкти та склади підприємства, що підлягають інвентаризації.

– Вибіркова інвентаризація - перевіряються обмежені об'єкти або тільки частина активів [24, с. 852].

Отже, об'єкти, суб'єкти та класифікація інвентаризації визначають структуру та організацію процесу контролю та управління активами на підприємстві. Об'єкти інвентаризації складаються з різних матеріальних та фінансових цінностей, суб'єкти включають органи контролю та внутрішніх відділи підприємства, а класифікація визначає характер і мету проведення інвентаризації. Ця система сприяє забезпеченню точності фінансового обліку, виявленню ризиків та ефективному управлінню активами, що є ключовим для

успішного функціонування підприємства в сучасних умовах бізнес-середовища. Враховуючи ці аспекти, підприємства можуть забезпечити належну фінансову стійкість та дотримання вимог законодавства.

1.3. Галузеві особливості інвентаризації на сільськогосподарських підприємствах

Галузеві особливості інвентаризації на сільськогосподарських підприємствах належать до важливих аспектів управління та обліку, оскільки сільське господарство відрізняється специфічними активами та процесами, які потребують особливої уваги та підходу.

Метою проведення інвентаризацій є виявлення відхилень облікових даних від фактичної наявності господарських засобів, і ці відхилення можуть бути обумовлені різними факторами, такими як помилки в обліку, природні втрати, пошкодження матеріальних цінностей, недобросовісність матеріально відповідальних осіб і багато інших [3, с. 112].

Процес інвентаризації можна розділити на кілька етапів: організаційно-підготовчий, технологічно-документальний, порівняльно-аналітичний та результативний (підсумковий). В кожному з цих етапів враховуються базові критерії та принципи, такі як логічний зв'язок між процедурами та методами інвентаризації, їх виконання різними структурними підрозділами підприємства протягом чітко визначених періодів, із збереженням відповідної документації інвентаризації. Розподіл інвентаризації на окремі етапи є ключовою передумовою для розробки ефективної та раціональної методики її здійснення.

Для організації та проведення інвентаризаційних заходів на сільськогосподарських підприємствах розробляються спеціальні процедури та структури. Головним документом, що регулює цей процес, є розпорядний документ керівника підприємства. Він передбачає створення постійно діючих інвентаризаційних комісій, які складаються з представників структурних

підрозділів та головного бухгалтера та очолюються керівником підприємства або його заступником [10, с. 127].

У випадках, коли обсяг робіт перевищує можливості однієї комісії, створюються робочі інвентаризаційні комісії, які відповідають за проведення інвентаризації на місцях збереження та виробництва. Ці комісії включають

інженера, технолога, механіка, виконавця робіт, товарознавця, економіста, бухгалтера та інших досвідчених працівників, які мають глибоке розуміння об'єкта інвентаризації та вміють ефективно оцінювати активи. Робочі

інвентаризаційні комісії керуються представником керівника підприємства, який

був призначений для проведення інвентаризації. Важливо зазначити, що заборонено призначати того ж працівника головою робочої інвентаризаційної комісії протягом двох років поспіль.

Під час формування інвентаризаційних комісій головний бухгалтер

складає календарний план проведення інвентаризацій на підприємстві. Цей план,

разом із складом комісій, підлягає затвердженню наказом підприємства. Ці кроки

визначають систему та послідовність проведення інвентаризаційної роботи, що

є важливим елементом управління активами та дотриманням вимог

законодавства.

Систематична інвентаризація активів на сільськогосподарських підприємствах є важливим аспектом фінансового та господарського управління.

Однак періодичність проведення інвентаризації на таких підприємствах має свої особливості, які регулюються додатковими нормативними документами.

Відповідно до листа Міністерства аграрної політики та продовольства України

від 30 березня 2017 року № 37-27-16/8597, який надає рекомендації для

підприємств агропромислового виробництва, встановлено оптимальні терміни

проведення інвентаризації [33].

Сільськогосподарські підприємства мають свої власні галузеві

особливості, які впливають на процес інвентаризації. Нижче розглянуто деякі з них:

1. Різноманітність активів - сільськогосподарські підприємства володіють різними видами активів, такими як земельні ділянки, обладнання для сільськогосподарського виробництва, тваринництво, сільськогосподарська продукція тощо. Інвентаризація таких активів вимагає специфічних підходів та методики обліку.

2. Сезонність та циклічність - в сільському господарстві існує сезонність та циклічність роботи, що впливає на зміни в обсягах активів. Наприклад, рослинництво та тваринництво можуть мати різний цикл виробництва, що потребує планування інвентаризаційних заходів відповідно до цих змін.

3. Наявність природних ресурсів - деякі сільськогосподарські підприємства можуть володіти природними ресурсами, такими як ліси чи водойми. Інвентаризація цих ресурсів потребує спеціалізованого знання та обліку їхнього стану [40].

4. Тваринництво - галузі тваринництва важливо вести облік поголів'я та забезпечити точний підрахунок та оцінку тварин. Інвентаризація тварин вимагає особливої уваги до їхнього здоров'я та репродуктивних показників.

5. Земельні ділянки - інвентаризація земельних ділянок пов'язана з правовими аспектами, такими як власність, оренда, права користування.

Ретельний облік та відстеження змін у використанні землі є важливим завданням.

6. Великий обсяг документації - сільськогосподарські підприємства часто мають значний обсяг облікової та документації, пов'язаної з активами. Це вимагає систематичного та організованого підходу до інвентаризації [40].

У зв'язку з цим, інвентаризація на сільськогосподарських підприємствах вимагає спеціалізованого знання та підготовки персоналу, а також врахування вищезазначених галузевих особливостей. Вона є необхідним елементом ефективного управління та контролю за активами в аграрному секторі і сприяє забезпеченню стабільності та успішності сільськогосподарських підприємств.

НУВБІП України

Висновки до розділу 1

Сутність інвентаризації полягає в систематичному та комплексному обліку, оцінці та контролі над матеріальними цінностями та активами, які належать підприємству, з метою точного визначення їхньої наявності, стану та фінансової вартості в певний момент часу. Інвентаризація є необхідним елементом ефективного управління активами підприємства, що дозволяє точно

встановити наявність та стан матеріальних цінностей, забезпечуючи об'єктивну фінансову звітність та надійний контроль над ризиками. Важливість цього

процесу відображається в його принципах, таких як об'єктивність, комплексність, регулярність, документальна підтримка, відповідність та контроль, які в сукупності допомагають підприємствам підтримувати високий рівень фінансової стійкості та ефективно управляти своїми стандартами в динамічному бізнес-середовищі.

Об'єкти, суб'єкти та класифікація інвентаризації є важливими аспектами процесу контролю та управління активами на підприємстві. Визначення об'єктів інвентаризації, ролі суб'єктів та врахування різних параметрів класифікації дозволяють належним чином організувати і провести інвентаризацію, що в свою чергу сприяє точному обліку активів, зобов'язань та фінансової стійкості підприємства, що є ключовими для його успішної діяльності та розвитку.

Галузеві особливості сільськогосподарських підприємств накладають особливий акцент на проведення ефективної інвентаризації. Завданням інвентаризації на таких підприємствах є забезпечення точного обліку та контролю за різноманітними активами, враховуючи сезонність та циклічність робіт, а також дотримання рекомендацій відповідних господарських органів. Це важливий крок для забезпечення фінансової стійкості та успішності сільськогосподарських підприємств у складних умовах аграрного сектору.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТА РОЗРАХУНКІВ ІЗ
ВІДШКОДУВАННЯ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

Компанія ТОВ «Дібрівка Агросервіс» зареєстрована 02.10.2003 за юридичною адресою Україна, 09831, Київська обл., Білоцерківський р-н, село Дібрівка, Тетіївська ТГ, вул. Степова, будинок 6. Керівником організації є Гончарук Федір Филімонович. Розмір статутного капіталу ТОВ «Дібрівка Агросервіс» складає 26 600,00 грн.

За даними з податкових реєстрів України компанія ТОВ «Дібрівка Агросервіс», перебуває на обліку в податкових органів, дійсне свідоцтво ПДВ в реєстрі платників ПДВ і відсутня реєстрація в Реєстрі неприбуткових установ та організацій [63].

Компанія ТОВ «Дібрівка Агросервіс» займається:

- вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.

- вирощування зерняткових і кісточкових фруктів;
- вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників;

- вирощування пряних, ароматичних і лікарських культур;

- перероблення та консервування риби, ракоподібних і молюсків;

- перероблення та консервування картоплі;

- виробництво фруктових і овочевих совів [63].

Основна мета будь-якого підприємства - максимізація прибутку та досягнення найвищих результатів у процесі. Сьогодні аналіз та оцінка фінансового стану підприємства – це необхідна складова процесу управління якістю, тому що завдяки їм компанія має можливість підвищувати ефективність своєї роботи та своєчасно реагувати на проблеми.

Для проведення комплексного аналізу фінансового стану ТОВ «Дібрівка Агросервіс» необхідно оцінити динаміку основних показників, що найбільш широко характеризують фінансовий стан підприємства.

Аналіз показників фінансової звітності досліджуваного підприємства, надано в Таблиці 2.1.

Таблиця 2.1
Оцінка фінансово-господарського стану ТОВ «Дібрівка Агросервіс»

Найменування показника	Роки		Відхилення				
			Абсол., тис. від 2022 грн+/-		Відн. Від 2022, %		
	2020	2021	2022	2020	2021	2020	2021
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	95668	95668	157169	61501	61501	164%	164%
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	68160	64421	125061	56901	60640	183%	194%
Середня кількість працівників, осіб	122	127	138	16	11	113%	109%
Адміністративні витрати, тис. грн	6808	9228	11402	4594	2174	167%	124%
Витрати на збут, тис. грн	0	3084	2558	2558	-526	0	83%
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн	25583	23983	23499	-2084	-484	92%	98%
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	20757	19515	14583	-6174	-4932	70%	75%

Аналіз показників фінансової діяльності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» протягом років 2020-2022 років вказує на певні тенденції та зміни в її фінансовому стані. За цей період чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Дібрівка Агросервіс» значно зріс і склав 157,169 тис. грн у 2022 році, порівняно з 95,668 тис. грн у 2020 році. Спостерігалася також збільшення середньої

кількості працівників, що може свідчити про розширення бізнесу та збільшення обсягу виробництва [63].

Спільно з тим, адміністративні та витрати на збут зросли протягом цього періоду, що може вказувати на збільшення загальних витрат на управління та продаж продукції. Незважаючи на це, фінансовий результат від операційної діяльності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» залишався позитивним і демонстрував стабільну тенденцію до зростання.

Чистий прибуток ТОВ «Дібрівка Агросервіс» також зменшувався протягом аналізованого періоду, з 20,757 тис. грн у 2020 році до 14,583 тис. грн у 2022 році. Ця динаміка може бути результатом зростання витрат та конкурентної ситуації на ринку. У цілому, аналіз фінансових показників свідчить про потребу уважності та ретельного управління фінансовими ресурсами ТОВ «Дібрівка Агросервіс» для збереження прибутковості та стійкості у майбутньому.

Проведемо оцінку майнового стану ТОВ «Дібрівка Агросервіс» (табл.2.2).

Таблиця 2.2

Оцінка майнового стану ТОВ «Дібрівка Агросервіс» за 2020-2022рр.

Назва показника	2020	2021	2022	Теоретично достатнє значення
1. Вартість всього майна	136412	174146	196429	Вартість майна повинна зростати порівняно з попередніми періодами
2. Вартість власних коштів підприємства	80036	98951	108908	Вартість власного капіталу повинна зростати порівняно з попередніми періодами
3. Вартість власних оборотних коштів	51848	59888	88038	Вартість власних оборотних коштів повинна зростати порівняно з попередніми роками
4. Коефіцієнт зносу	0,43	0,42	0,46	Зменшуватись і бути меншим 0,5
5. Коефіцієнт придатності	0,57	0,58	0,54	Збільшуватись і бути більшим 0,5

Відповідно до табл.2.2 вартість всього майна підприємства збільшилася протягом цього періоду, з 136 412 тис. грн у 2020 році до 196 429 тис. грн у 2022 році. Це спостерігається про збільшення обсягів активів компанії[63].

Вартість власних коштів підприємства також демонструє позитивну тенденцію зі збільшенням з 80,036 тис. грн у 2020 році до 108 908 тис. грн у 2022 році. Це сприяє зміцненню фінансової позиції компанії та збільшенню внутрішніх резервів. Вартість власних оборотних коштів також демонструє зростання з 51,848 тис. грн у 2020 році до 88 038 тис. грн у 2022 році. Це можна свідчити про підвищення рівня ліквідності та готовності підприємства до здійснення операцій.

Коефіцієнти зносу та придатності показують незначні кількості, але загалом залишаються на прийнятному рівні. Коефіцієнт зносу зріс з 0,43 у 2020 році до 0,46 у 2022 році, що може вказувати на підвищення старіння активів. Коефіцієнт придатності знизився з 0,57 у 2020 році до 0,54 у 2022 році, що може свідчити про зменшення готовності підприємства відмовитися від своїх фінансових зобов'язань.

Проведемо розрахунки показників ліквідності та платоспроможності підприємства ТОВ «Дібрівка Агросервіс» (табл.2.3).

Таблиця 2.3
Оцінка ліквідності та платоспроможності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» за 2020-2022рр.

Назва показника	2020	2021	2022	Теоретично достатнє значення
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможність)	0,28	0,02	0,66	Більше 0,2
2. Проміжний коефіцієнт покриття балансу	0,98	0,30	1,52	Більше 0,7-0,8
3. Коефіцієнт покриття балансу	2,89	2,52	4,49	Більше 2-2,5
4. Частка оборотних коштів у активах	0,58	0,57	0,58	Збільшення
5. Частка власних оборотних коштів у запасах	1,10	0,84	1,31	Більше 0,5

Відповідно до табл.2.3 коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності) суттєво зріс з 0,28 у 2020 році до 0,66 у 2022 році. Це сприяє

покращенню платоспроможності компанії та здатність виконувати свої платіжні зобов'язання[63].

Проміжний коефіцієнт покриття балансу зазнав значного зменшення з 0,98 у 2020 році до 0,30 у 2021 році, але у 2022 році він знову зріс до 1,52. Цей показник показує на здатність компанії покривати свої поточні зобов'язання за допомогою активів, проте є коливання.

Коефіцієнт покриття балансу показує тенденцію до зростання з 2,89 у 2020 році до 4,49 у 2022 році. Це вказує на здатність компанії покривати свої зобов'язання за рахунок активів. Частка оборотних коштів в активах залишається

стабільною на рівні приблизно 0,58 протягом трьох років. Цей показник вказує на велику залежність компанії від оборотних активів у своїй діяльності. Частка власних оборотних коштів у запасах також має коливання, проте в цілому зростає з 1,10 у 2020 році до 1,31 у 2022 році. Це може вказувати на збільшення власних ресурсів, які компанія використовує для фінансування своїх запасів.

Проведемо розрахунки показників рентабельності підприємства ТОВ «Дібрівка Агросервіс» (табл.2.4).

Таблиця 2.4

Оцінка рентабельності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» за 2020-2022рр.

Назва показника	2020	2021	2022	Теоретично достатнє значення
1. Рентабельність продаж	27%	19%	15%	Більше 20%
2. Рентабельність операційної діяльності	35%	23%	17%	Більше 20%
3. Рентабельність від усіх видів діяльності до оподаткування	223%	138%	94%	Більше 20%
4. Рентабельність капіталу	15%	11%	7%	Більше 20%

Відповідно до табл.2.4. рентабельність продажів зменшилася з 27% у 2020 році до 15% у 2022 році. Це може свідчити про зниження ефективності управління витратами або зменшення прибутковості продажів[63].

Рентабельність операційної діяльності знизилася з 35% у 2020 році до 17% у 2022 році. Це свідчить про те, що компанія зазнала зменшення ефективності у виробничій діяльності та управлінських витратах.

Рентабельність від усіх видів діяльності до оподаткування впала з 223% у 2020 році до 94% у 2022 році. Це показало про зменшення прибутковості підприємства і може бути результатом зростання витрат або незадовільної фінансової управління.

Рентабельність капіталу знизилася з 15% у 2020 році до 7% у 2022 році. Це свідчить про зниження ефективності використання капіталу компанії.

Проведемо розрахунки показників оборотності підприємства ТОВ «Дібрівка Агросервіс» (табл.2.5).

Таблиця 2.5

Аналіз ділової активності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» за 2020-2022рр.

Назва показника	2020	2021	2022	Теоретично достатнє значення
1. Загальна оборотність капіталу	0,70	0,72	0,80	Збільшення
2. Оборотність готової продукції	4,83	4,29	4,12	Збільшення
3. Оборотність запасів	2,15	1,84	2,48	Збільшення
4. Оборотність дебіторської заборгованості	4,07	5,56	5,55	Збільшення
5. Середній строк обороту дебіторської заборгованості	0,25	0,18	0,18	Зменшення
6. Оборотність кредиторської заборгованості	7,02	7,44	13,68	Збільшення
7. Середній строк обороту кредиторської заборгованості	0,14	0,13	0,07	Зменшення
8. Фондовіддача необоротних активів	1,98	1,89	2,12	Збільшення
9. Оборотність власного капіталу	1,20	1,26	1,44	Збільшення

Джерело: складно автором на основі даних ТОВ «Дібрівка Агросервіс» (додаток Б1, Б2, Б3) [63].

Відповідно до табл.2.4. загальна оборотність капіталу зростає з 0,70 у 2020 році до 0,80 у 2022 році, що зменшується на підвищення ефективності використання капіталу.

Оборотність готової продукції та оборотність запасів також демонструють певне зниження, що можна вказати на ефективніше управління запасами і готовою продукцією.

Оборотність дебіторської заборгованості зростає з 4,07 у 2020 році до 5,55 у 2022 році, що може свідчити про збільшення швидкості регулювання платежів з клієнтами. Середній рядок обороту дебіторської заборгованості залишається стабільним.

Оборотність кредиторської заборгованості значно зростає з 7,02 у 2020 році до 13,68 у 2022 році, що може вказуватися на подовження строків платежу поставникам. Середній рядок обороту кредиторської заборгованості зменшується, що можна свідчити про більш швидке погашення зобов'язань перед поставниками.

Фондовіддача необоротних активів зростає з 1,98 у 2020 році до 2,12 у 2022 році, що негативно впливає на підвищення ефективності використання необоротних активів. Оборотність власного капіталу також зростає, що вказує на підвищення ефективності використання власного капіталу.

Проведемо розрахунки показників фінансової стійкості підприємства ТОВ «Дібрівка Агросервіс» (табл.2.6).

Таблиця 2.6
Оцінка фінансової стійкості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» за 2020-2022 рр.

Назва показника	2020	2021	2022	Теоретично достатнє значення
1. Коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів	0,70	0,76	0,80	Менше 1
2. Коефіцієнт автономії	0,59	0,57	0,55	Більше 0,5
3. Коефіцієнт маневреності власних коштів	0,65	0,61	0,81	Якмога більший
4. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,41	0,43	0,45	Менше 0,5
5. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,27	0,27	0,36	Зменшення коефіцієнта
6. Коефіцієнт фінансового левереджу	0,36	0,36	0,57	Менше 0,5
7. Показник заборгованості кредиторам	0,12	0,11	0,07	Якмога менший

Відповідно до таблиці 2.6. коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів протягом 2020-2022рр. має значення менше 1, що на кожну 1 грн. власних коштів, вкладених в активи підприємства, припадає у 2021 р. - 76 коп.

позикових коштів. Зростання показника в динаміці свідчить про посилення залежності підприємства від інвесторів і кредиторів, тобто про деяке зниження фінансової стійкості, і навпаки[63].

Коефіцієнт автономії у 2020р. – 0,59, у 2021р. – 0,57, у 2022 р. – 0,55 не більше 0,5, відношення загальної суми власних коштів до підсумку балансу, чим більше значення коефіцієнта, тим менша залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт маневреності власних коштів характеризує ступінь мобільності власних засобів підприємства у 2020р. – 0,65, у 2021р. – 0,61, у 2022 р. – 0,81 показник збільшився означає, що компанія зростаючу стабільну кількість власних засобів.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу протягом 2020-2022рр. має менше значення 0,5, що відповідає теоретично достатньому значенню.

Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів у 2022р. становив 0,36, що більше ніж у попередніх роках, що не відповідає теоретично достатньому значенню.

Коефіцієнт фінансового левриджу протягом 2020-2021 рр. менше 0,5, який характеризує фінансову стійкість підприємства, проте у 2022 р. показник становив 0,57, що означає ТОВ «Дібрівка Агросервіс», залучив довгострокові позикові кошти.

Показник заборгованості кредиторам у 2022р. зменшився – це означає, що ТОВ «Дібрівка Агросервіс» виплачує кредиторську заборгованість.

Отже, провівши моніторинг поточного фінансового стану підприємства ТОВ «Дібрівка Агросервіс», дійшли висновку, що підприємство працює стабільно, оскільки вартість всього майна та вартість власних оборотних коштів не значно збільшилася у 2022р. відповідно до попередніх років, що вказує на

зношеність основних засобів. Оцінка фінансової стійкості показує, що підприємство є стійким до зовнішніх коштів та факторів. Показники ліквідності та рентабельності свідчать, що підприємство має нормальну платоспроможність, оскільки являється рентабельним.

2.2. Інвентаризація необоротних активів

ТОВ «Дібрівка Агросервіс» - це компанія, яка займається вирощуванням зернових культур. Компанія має ряд необоротних активів, таких як земельні ділянки, будівлі, обладнання та транспортні засоби. Щоб забезпечити достовірність обліку необоротних активів, компанія проводить щорічну інвентаризацію.

Процес інвентаризації необоротних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» проводиться відповідно до Інструкції про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 [20].

Процес інвентаризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс» включає в себе наступні етапи:

1) Підготовка до інвентаризації - на цьому етапі комісія з інвентаризації складає план інвентаризації, який включає в себе наступні пункти:

- перелік необоротних активів, які підлягають інвентаризації;
- строки проведення інвентаризації;
- методи інвентаризації;
- відповідальність за проведення інвентаризації [60].

2) Проведення інвентаризації - на цьому етапі комісія з інвентаризації проводить фактичний перелік необоротних активів. При цьому комісія з інвентаризації повинна перевірити наявність активів, їх стан і відповідність обліковим даним.

Для проведення інвентаризації необоротних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» використовуються наступні методи:

– візуальний огляд - комісія з інвентаризації проводить огляд необоротних активів, щоб перевірити їх наявність та стан.

– перевірка документів - комісія з інвентаризації перевіряє наявність документів, що підтверджують право власності на необоротні активи.

– фізичний перелік - комісія з інвентаризації проводить фізичний перелік необоротних активів, щоб встановити їх кількість та стан [60].

3) Оформлення результатів інвентаризації – на цьому етапі комісія з інвентаризації складає інвентаризаційні описи, в яких відображаються результати інвентаризації. Інвентаризаційні описи підписуються членами комісії

з інвентаризації

4) Уточнення облікових даних - на цьому етапі на підставі результатів інвентаризації вносяться уточнення до облікових даних.

5) Після завершення інвентаризації комісія готує звіт, у якому вказуються результати інвентаризації для кожного активу, включаючи їх кількість, стан, оцінку та іншу важливу інформацію. Звіт також може надавати рекомендації щодо подальшого управління активами.

Особливості інвентаризації необоротних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс», які підлягають інвентаризації на постійній основі, до таких активів відносяться:

– Земельні ділянки - інвентаризація земельних ділянок проводиться на підставі кадастрових відомостей.

– Будівлі та споруди - інвентаризація будівель та споруд проводиться шляхом проведення їх фізичного переліку.

– Обладнання - інвентаризація обладнання проводиться шляхом проведення його фізичного переліку та перевірки наявності документів, що підтверджують право власності на обладнання.

– Транспортні засоби - інвентаризація транспортних засобів проводиться шляхом проведення їх фізичного переліку та перевірки наявності документів, що підтверджують право власності на транспортні засоби [63].

Відповідальність за проведення інвентаризації необоротних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» покладається на керівника компанії. Керівник компанії повинен забезпечити належне проведення інвентаризації та уточнення облікових даних на підставі результатів інвентаризації.

Інвентаризація необоротних активів є важливим етапом в обліку таких активів. Вона дозволяє забезпечити достовірність облікових даних і запобігти втратам активів.

Отже, процес інвентаризації необоротних активів у компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс», яка спеціалізується на вирощуванні зернових культур, є ключовим етапом фінансового обліку та управління активами. Результати інвентаризації допомагають управлінню прийняти рішення щодо подальших активів. Вони можуть бути використані для планування ремонтів, заміни, продажу чи збереження вартості активів незалежно від їх стану. Цей процес інвентаризації необоротних активів надає компанія ТОВ «Дібрівка Агросервіс» забезпечує точний фінансовий облік та ефективне управління активами, що є критичним для успішного функціонування в аграрній галузі.

2.3. Інвентаризація поточних біологічних активів

Інвентаризація поточних біологічних активів є важливою частиною фінансового обліку та управління сільськогосподарськими підприємствами та господарствами, які займаються рослинництвом або тваринництвом. процес включає в себе докладний облік біологічних активів, таких як рослини, тварини та інші організми, які використовуються у виробничому процесі.

Інвентаризація поточних біологічних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» проводиться відповідно до Інструкції про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженої наказом Міністерства Фінансів України від 02.09.2014 № 879. Інвентаризація поточних біологічних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може бути проведена шляхом огляду полів і фактичного переліку зернових культур.

При цьому комісія з інвентаризації повинна перевірити наявність культур, їх стан і відповідність обліковим даним [51].

Відповідно до розділу III Положення № 879, інвентаризація біологічних активів у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» ведеться з урахуванням різних підходів в залежності від їхнього тривалого призначення та видів. Довгострокові біологічні активи підлягають обліку в інвентаризаційному описі, де вказуються відомості про культури та сорти, а також роки їх закладення. Крім того, інвентаризуються площі, кількість дерев або кущів та визначається їхня балансова вартість [51].

Щодо поточних біологічних активів, їх інвентаризація у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» ведеться за видами. У ньому випадку перевіряються натуральні показники, такі як площі, кількість рослин у парниках і теплицях, а також закладені сади, ягідники і виноградники. Цей підхід дозволяє здійснювати контроль та облік різноманітних біологічних активів, що є важливим для забезпечення ефективного управління та планування діяльності у сільському господарстві.

При проведенні інвентаризації багаторічних насаджень різних порід дерев, що були посаджені в різні роки, в інвентаризаційному описі ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може бути вказано кожне дерево або групу дерев однакового року посадки окремими рядками, без вказівки площі такої посадки. Площу ділянки, на якій знаходяться багаторічні насадження, що інвентаризуються, можна відобразити окремо у рядку «Разом».

Інвентаризаційна комісія ТОВ «Дібрівка Агросервіс» додає багаторічні насадження до інвентаризаційного опису за формою № Інв. – 3 с.-г., згідно Методичних рекомендацій 37 наведені у додатку до листа Мінагрополітики від 04.12.03 р. № 37-27-12/14023 [51].

Згідно з пунктом 6 Методичних рекомендацій, незавершене виробництво рослинництва інвентаризується за об'єктами - культурами та видами посівів.

Площу багаторічних трав інвентаризують за роками посіву. Однак, відповідно до пункту 6.5 цих рекомендацій, до незавершеного виробництва враховуються лише добрива, які були внесені або вивезені восени звітного року і призначені

для використання під урожай майбутніх років. Вартість добрив, внесених під озимі культури для майбутніх врожаїв, повністю включається в витрати на посіви озимих культур і підлягає інвентаризації.

Згідно з підпунктом 6.6 Методичних рекомендацій 37, результати інвентаризації плодкових розсадників ТОВ «Дібрівка Агросервіс» реєструються в окремому описі, який включає наступні компоненти:

- Незавершене виробництво розсадників: цей розділ охоплює всі етапи виробництва розсадників, включаючи зяб і пари, які готові для закладання насаджень, посіви звітного року, які ще не проростили, а також шпалери і плантанії, які були закладені восени звітного року.

- Готова продукція (сіянці, саджанці): частина опису включає в себе готову продукцію розсадників, таку як сіянці і саджанці, готові для продажу або використання.

- Матеріальні запаси (насіння деревно-чагарникових порід): в даному розділі відображаються матеріальні запаси, зокрема насіння деревно-чагарникових порід, які використовуються для вирощування розсадниками [63].

Опис складається з урахуванням виробничих циклів вирощування розсадників та розпочинається з посівного відділення. Це дозволяє точно відстежувати всі аспекти виробництва розсадників та забезпечувати відповідність бухгалтерського обліку ТОВ «Дібрівка Агросервіс» реальному стану справ у плодкових розсадниках.

До готової продукції розсадників ТОВ «Дібрівка Агросервіс» належить увесь посадковий матеріал, такий як сіянці та саджанці, які досягли стану, коли їх можна використовувати для різних господарських цілей, таких як вирощування лісонасаджень, озеленення, плідівництва і т. д., або для продажу. Сіянці та саджанці, які були викопані і знаходяться в прикопці (реалізація яких ще не оформлена), обліковуються так само, як і ті, які знаходяться в розсаднику, і включаються до категорії готової продукції.

Невикопаний посадковий матеріал ТОВ «Дібрівка Агросервіс» повинен бути облікований за пробними площами для кожної породи окремо. Вартість

сіянців і саджанців, які залишилися в розсаднику для подальшого вирощування, разом із всіма витратами на посіви звітного року, які ще не дали сходів, залишаються на субрахунку «Рослинництво» рахунку 23 «Виробництво» як незавершене виробництво [23].

Інвентаризація розсадників ТОВ «Дібрівка Агросервіс» зазвичай проводиться до настання зими, зазвичай в четвертому кварталі звітного року, що припадає на жовтень-листопад. Сіянці та саджанці, які виявлені як непридатні для подальшого використання та культивування, розглядаються як відходи виробництва і не включаються до інвентаризаційного опису. У разі загибелі посівів і насаджень відповідні акти оформлюються в установленому порядку.

Багаторічні насадження інвентаризуються в ТОВ «Дібрівка Агросервіс» за видами, сортами, із вказівкою року закладання, посадки, площі, кількості дерев або кущів та їх балансової вартості відповідно до вимог пункту 5.1 розділу III Положення № 879. Залежно від об'єкта інвентаризації складаються відповідні інвентаризаційні описи, відповідно до Методичних рекомендацій № 37 [51].

Інвентаризаційні описи багаторічних насаджень складаються у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» згідно з формою № 163 та розглядаються у розрізі видів, призначення і місця розташування. Для кожного року посадки з кожного сорту створюється окремий рядок, у якому зазначається площа або довжина, відповідно до типу насаджень. Форма інвентаризаційного опису багаторічних насаджень визначена як форма № Інв. – 3 с.-г. і подана в додатку 3 до Методичних рекомендацій № 37 [40].

Опис містить наступну інформацію: види насаджень та їх місцезнаходження, кількість дерев (основних та супутніх), середню висоту основних порід, балансову вартість кожного об'єкта інвентаризації. У разі, якщо для одного виду насаджень існують різні роки їх закладення, для кожного року створюється окрема позиція (рядок) в описі.

Інвентаризаційні описи складаються комісією ТОВ «Дібрівка Агросервіс» безпосередньо під час проведення інвентаризації у присутності матеріально-відповідальних осіб. Вартісні показники додаються до описів після завершення

огляду об'єкта інвентаризації на основі даних бухгалтерського обліку. Описи підписуються головою і всіма членами інвентаризаційної комісії ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Отже, інвентаризація поточних біологічних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» проводиться відповідно до Інструкції про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 та Методичних рекомендацій 37 наведені у додатку до листа Мінагрополітики від 04.12.03 р. № 37-27-12/14023. Інвентаризація поточних біологічних активів є важливою складовою фінансового обліку та управління сільськогосподарським підприємством. Вона допоможе точно застосувати стан та об'єм наявних ресурсів, їх балансову вартість та використати цю інформацію для планування подальших дій та прийняття стратегічних рішень. Завдяки інвентаризації, ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може забезпечити якісний облік своїх поточних біологічних активів, що сприяє підвищенню ефективності господарської діяльності та раціональному використанню ресурсів у галузі сільськогосподарського виробництва.

2.4. Інвентаризація запасів

Забезпечення стійкого виробництва сільськогосподарської продукції на сільськогосподарських підприємствах вимагає важливого аспекту - наявності виробничих запасів у матеріальній формі. Виробничі запаси, які включають посівний матеріал, корми, паливо, мінеральні добрива, запасні частини, засоби захисту для рослин і тварин та інші матеріали, є необхідними для незавершеного виробництва та забезпечення господарської діяльності підприємства.

Здійснення сільськогосподарського виробництва вимагає наявності не лише відповідного обладнання та технологій, але й запасів, які гарантують продуктивність. Контроль за наявністю та обліком цих матеріалів є критично важливим завданням для підприємства, оскільки нестача або перевищення

оборотних активів може призвести до серйозних фінансових втрат та порушення виробничого процесу. Запобігання пересортуванню та вживання заходів для забезпечення точності обліку різних видів виробничих запасів є надзвичайно важливими для забезпечення сталості виробництва та збереження прибутковості на сільськогосподарських підприємствах [17, с. 26].

Інвентаризація запасів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є важливою складовою ефективного управління господарською діяльністю в сфері сільського господарства. Запаси включають у себе різноманітні види матеріалів і ресурсів, такі як посівний матеріал, корми, паливо, мінеральні добрива, запасні частини, засоби захисту рослин і тварин, а також готову продукцію. Інвентаризація

запасів дозволяє точно визначити їхню кількість і вартість на підприємстві в конкретний момент часу.

Метою інвентаризації запасів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є:

- визначення реальної кількості та вартості запасів на складах і у виробництві ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

- виявлення можливих втрат ТОВ «Дібрівка Агросервіс», зниження якості або зпсуття матеріалів і ресурсів.

- перевірка відповідності фактичних даних обліку з бухгалтерськими записами.

- підготовка до складання фінансових звітів та розрахунку собівартості продукції ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

- забезпечення ефективного використання ресурсів та уникнення надмірних запасів, які можуть призвести до додаткових витрат [63].

Процес інвентаризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс» включає в себе підрахунок запасів, їхню класифікацію, визначення якості і збереженості, а також складання актів інвентаризації. Цей процес вимагає відповідної організації, відповідальності та дотримання стандартів обліку і контролю.

Інвентаризація запасів сприяє підтримці ефективного виробництва і фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств.

Інвентаризація запасів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» проводиться відповідно до Інструкції про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 та створюється комісія з інвентаризації складає план інвентаризації, який включає в себе наступні пункти:

наступні пункти:

- перелік запасів, які підлягають інвентаризації;
- строки проведення інвентаризації;
- методи інвентаризації;
- відповідальність за проведення інвентаризації [63].

ТОВ «Дібрівка Агросервіс» має ряд запасів, які підлягають інвентаризації на постійній основі, до таких запасів відносяться:

– зерно - інвентаризація зерна проводиться шляхом проведення його фізичного переліку та перевірки наявності документів, що підтверджують право власності на зерно.

– добрива - інвентаризація добрив проводиться шляхом проведення їх фізичного переліку та перевірки наявності документів, що підтверджують право власності на добрива.

– засоби захисту рослин - інвентаризація засобів захисту рослин проводиться шляхом проведення їх фізичного переліку та перевірки наявності документів, що підтверджують право власності на засоби захисту рослин [63].

Відповідальність за проведення інвентаризації запасів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» покладається на керівника компанії. Керівник компанії повинен забезпечити належне проведення інвентаризації та уточнення облікових.

Інвентаризація запасів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» проводиться за допомогою фактичного підрахунку запасів на складах. Підрахунок може включати такі категорії, як зерно, масло, паливо, мінеральні добрива, обладнання, запасні частини та інші матеріали. Реєстрація вартості і кожного виду запасів для кожного балансу окремо [63].

Також комісія з інвентаризації запасів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» перевіряє якість матеріалів, особливо важлива для зернових культур, для

застосування, які підходять для подальшого використання або реалізації. Виявлення можливих пошкоджень, втрата або зіпсування запасів.

Після завершення підрахунку та перевірки складається акт інвентаризації для кожного складу окремо. У цьому акті вказується кількість і вартість усіх категорій запасів ТОВ «Дібрівка Агросервіс», виявлені недоліки та невідповідності, а також інша інформація, яка підлягає інвентаризації.

Один з примірників акту інвентаризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс» зберігається в бухгалтерії для подальшого використання при складанні фінансових звітів і розрахунку собівартості продукції. Інші дії, такі як корекція облікових записів та заходи щодо покращення контролю за запасами, можуть бути вжиті на основі результатів інвентаризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Отже, інвентаризація запасів у компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс», є невід'ємною частиною її діяльності, цей процес дозволяє компанії ефективно контролювати наявність і стан різних видів запасів, що є важливим для забезпечення незупинного виробництва та підтримання високої якості продукції. Інвентаризація також допомагає у веденні обліку, складанні фінансових звітів і прийнятті стратегічних рішень, спрямованих на подальший успіх компанії в галузі сільського господарства.

2.5. Інвентаризація дебіторської заборгованості

Інвентаризація дебіторської заборгованості є важливою складовою фінансового обліку та управління діловими операціями підприємства ТОВ «Дібрівка Агросервіс». Вона дозволяє з'ясувати точний стан фінансових відносин з клієнтами, визначити ризики та можливості, пов'язані з невиплатою боргів, та підготувати стратегічні рішення для оптимізації фінансової структури підприємства. Розглянемо процес інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс», щоб визначити її реальний стан і вплив на фінансовий стан підприємства.

Для систематичного обліку дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс», управління фінансовими потоками та забезпечення надійного контролю за фінансовими операціями використовуються рахунки 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», 37 «Розрахунки з різними дебіторами», а також 38 «Резерв сумнівних боргів». Інвентаризація дебіторської заборгованості є важливим етапом в фінансовому обліку ТОВ «Дібрівка Агросервіс» і полягає у ретельній збірці документів і записів, які містяться в реєстрах обліку [23].

Основною метою інвентаризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є перевірка обґрунтованості та точності сум, які відображені на відповідних рахунках, та оформлення результатів у вигляді акту інвентаризації. Основні етапи та документальне забезпечення процедури інвентаризації представлені на рис. 2.1. Цей процес визначає дійсну фінансову стабільність ТОВ «Дібрівка Агросервіс» і допомагає вчасно виявляти можливі ризики та виконувати зобов'язання перед клієнтами на високому рівні надійності та точності [63].

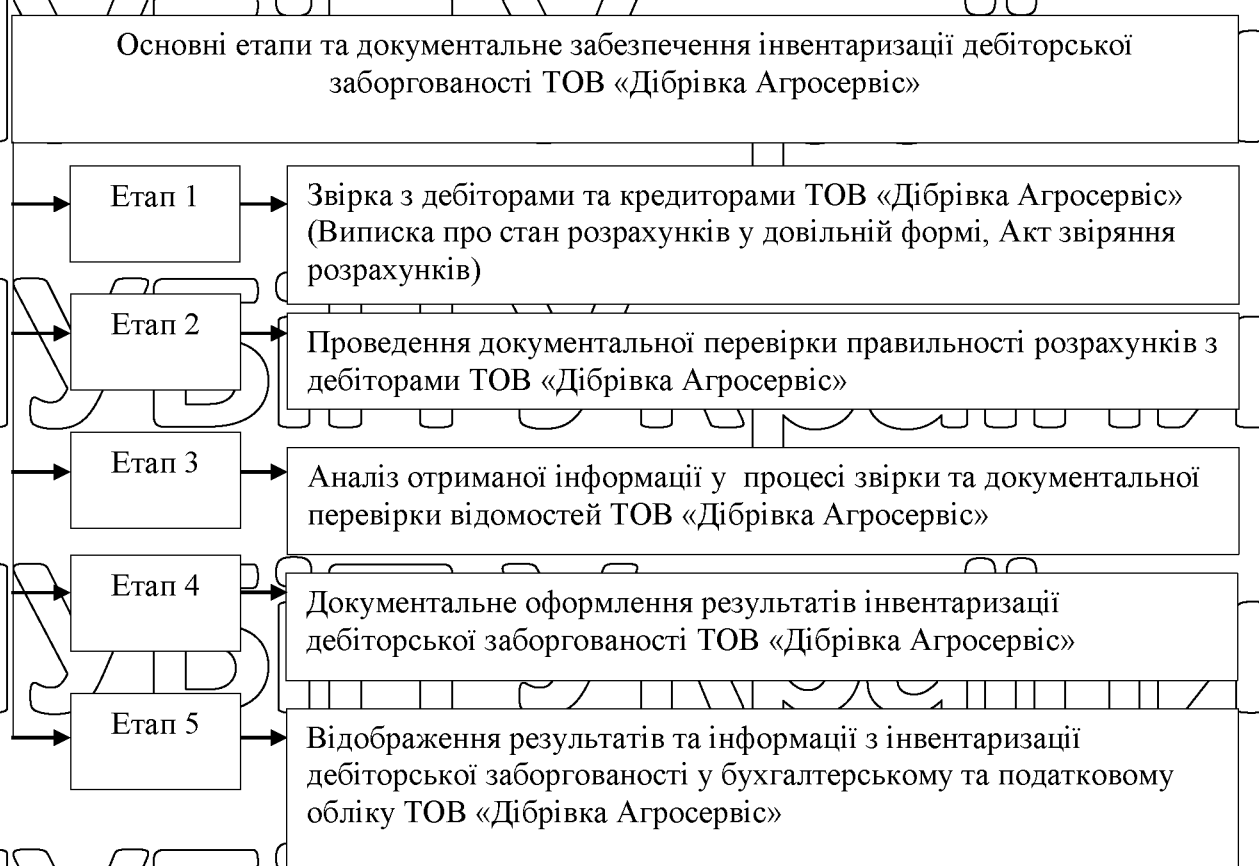

Рис. 2.1. Основні етапи та документальне забезпечення інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» [63].

Розглянемо детальніше основні етапи забезпечення інвентаризацій дебіторської заборгованість ТОВ «Дібрівка Агросервіс»:

1) На першому етапі у ТОВ «Дібрівка Агросервіс», що має ділові відносини як кредитора, так і дебітора, діє система взаємної обміну інформацією зі своїми контрагентами. У цьому процесі ТОВ «Дібрівка Агросервіс» передає всім своїм дебіторам виписки з аналітичних рахунків, на яких відображена інформація про їх заборгованість. У свою чергу, ТОВ «Дібрівка Агросервіс» отримує від своїх кредиторів виписки, що містять інформацію про стан своєї кредиторської заборгованості. Цей процес взаємодії сприяє встановленню взаємних розрахунків між сторонами та підтвердженню заборгованості. Проте, важливо зазначити, що якщо до завершення звітного періоду розбіжності у взаєморозрахунках залишаються нерозв'язаними або невиправленими, то обидві сторони, як ТОВ «Дібрівка Агросервіс» і дебітор, відображають ці розбіжності в своєму обліку. Ця практика забезпечує правильність та точність фінансового обліку, а також дозволяє відобразити фактичний стан розрахунків з контрагентами ТОВ «Дібрівка Агросервіс» [63].

2) На другому етапі у ході щорічної інвентаризації за допомогою ретельної документальної перевірки ТОВ «Дібрівка Агросервіс» проводиться аналіз наступних аспектів:

– Правильність розрахунків з банками, контролюючими органами, іншими підприємствами, а також структурними підрозділами ТОВ «Дібрівка Агросервіс», виділеними на окремі баланси. Це включає в себе оцінку достовірності фінансових даних та їх відповідність стандартам та регулюванням.

– Виявлення заборгованості підзвітних осіб. Під час інвентаризації перевіряється відповідність даних у бухгалтерському обліку виданим авансам та поданим звітам підзвітних осіб, що стосується їх зобов'язань.

– Аналіз правильності та обґрунтованості сум заборгованості, пов'язаної з нестачами та крадіжками ТОВ «Дібрівка Агросервіс» - цей процес включає перевірку причин виникнення нестач та виявлення винних осіб або проведення списання відповідно до встановлених норм і правил [63].

– Оцінка правильності та обґрунтованості сум дебіторської, кредиторської та депонентської заборгованостей, включаючи суми заборгованості, строк позовної давності яких вже минув.

– Перевірка реальності зобов'язань перед працівниками ТОВ «Дібрівка Агросервіс» щодо оплати праці та перед громадянами у сфері соціальних виплат, а також за безготівковими розрахунками пов'язаними із цими виплатами.

За допомогою цієї інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» забезпечується висока якість фінансової звітності та виявляються можливі ризики і недоліки в фінансовому управлінні ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

3) На даному етапі інвентаризація дебіторської і кредиторської заборгованостей - це процес перевірки документації та облікових записів у реєстрах з метою виявлення різних аспектів таких фінансових зобов'язань ТОВ «Дібрівка Агросервіс». В ході цього процесу особлива увага приділяється:

– Дотриманню строку позовної давності зобов'язань ТОВ «Дібрівка Агросервіс», що визначається на підставі чинного законодавства. Це допомагає уникнути ситуацій, коли борги стають несписаними з певних причин.

Обґрунтованості сум, які включаються до облікових рахунків ТОВ «Дібрівка Агросервіс», пов'язаних із розрахунками з покупцями, замовниками, постачальниками, підрядниками, а також урахування стриманих і виданих векселів, позикових коштів, кредитів (позик), операцій із підзвітними особами, депонентами, іншими дебіторами та кредиторами. Важливо переконатися, що всі зобов'язання ТОВ «Дібрівка Агросервіс» відображені відповідно до облікових стандартів і відповідають реальним фінансовим операціям [63].

Завдяки інвентаризації дебіторської заборгованості можна впевнитися в тому, що фінансовий стан ТОВ «Дібрівка Агросервіс» відображений правильно та точно, а також вчасно виявити будь-які невідповідності та недоліки в обліку дебіторських і кредиторських зобов'язань.

4) Після завершення інвентаризації розрахунків формується акт інвентаризації, в якому докладно фіксуються результати проведених перевірок ТОВ «Дібрівка Агросервіс». У цих актах обов'язково зазначаються:

- Найменування проінвентаризованих субрахунків, що були об'єктом інвентаризації.

- Суми виявленої неузгодженої дебіторської і кредиторської заборгованостей ТОВ «Дібрівка Агросервіс», які підлягають подальшій перевірці та корекції.

- Інформація про безнадійні борги, які, можливо, не будуть погашені та потребують списання або резервування.

- Вказівка на кредиторську і дебіторську заборгованість, щодо яких строк позовної давності вже сплив, тобто зобов'язання, які не підлягають виконанню через законні обмеження [63].

Цей акт інвентаризації є важливим документом, що підтверджує стан фінансових зобов'язань ТОВ «Дібрівка Агросервіс» та вказує на неузгодженості та можливі ризики в бухгалтерському обліку. Він допомагає вжити необхідних заходів для виправлення виявлених недоліків та забезпечити достовірну фінансову звітність.

Документальне оформлення результатів інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» включає наступні кроки:

- Складання акту інвентаризації співробітниками, які проводили інвентаризацію, складають акт, в якому відображені всі результати інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс». Акт містить інформацію про всі облікові записи, які були перевірені, зіставлені з фактичними даними, та відзначити будь-які розходження.

- Якщо під час інвентаризації були виявлені помилки або розходження між фактичними даними та обліковими записами, ці недоліки повинні бути виправлені перед складанням акту.

- На основі акту інвентаризації складається звіт, який містить підсумки і результати інвентаризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс». У звіті

відображені всі зобов'язання, строк позовної давності, обґрунтованість сум, а також будь-які відмітки про виявлені помилки чи недоліки.

Акт і звіт підписуються співробітниками, які проводили інвентаризацію, а також керівництвом ТОВ «Дібрівка Агросервіс», що підтверджує їх достовірність та затверджує результати інвентаризації.

Акт і звіт разом з усіма прикладеними матеріалами та доказами повинні бути збережені у відповідності з обліковими та законодавчими вимогами [21, с. 7].

Цей документальний процес допомагає забезпечити чіткість та достовірність результатів інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» та визначити, які заходи можуть бути вжиті для виправлення виявлених недоліків.

5) Відображення результатів інвентаризації дебіторської заборгованості в бухгалтерському та податковому обліку включає в себе декілька ключових кроків:

Корекція бухгалтерського обліку - після завершення інвентаризації неузгодженої дебіторської заборгованості інформація про виявлені розходження повинна бути відображена в бухгалтерській системі. Відповідно до результатів інвентаризації, суми дебіторської заборгованості можуть бути виправлені, збільшені чи зменшені відповідно до фактичних даних.

У бухгалтерському обліку результати інвентаризації враховуються відповідно до норм НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [54]. Відповідно до цих норм, дебіторську заборгованість з терміном позовної давності, який вже минає, списують з активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» відповідно до таких правил:

Якщо на ТОВ «Дібрівка Агросервіс» створюється резерв сумнівних боргів, проводять наступні записи:

- Дебет рахунку 38 (Рахунок резерву сумнівних боргів).
- Кредит рахунку 36 (Рахунок дебіторської заборгованості).

У випадку, коли резерв не створюється або його обсяг недостатній для покриття списання, застосовуються такі проводки:

- Дебет рахунку 944 (Рахунок інших операцій із дебіторами).
- Кредит рахунків 36 (Рахунок дебіторської заборгованості) і 37 (Рахунок кредиторської заборгованості) [23].

Зазначена списана дебіторська заборгованість обліковується на рахунок 071 «Списана дебіторська заборгованість» протягом мінімум 3 років. Це робиться для слідкування за можливістю стягнення заборгованості в разі зміни майнового стану боржника [23].

Ця процедура забезпечує відповідність бухгалтерського обліку списаної дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» відповідно до внутрішніх та міжнародних стандартів, а також дозволяє ефективно вести контроль над фінансовими операціями ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

- Встановлення резервів - якщо під час інвентаризації виявлено безнадійні борги або зобов'язання, що не можуть бути стягнуті, можливо, буде необхідно встановити резерви на покриття можливих втрат. Ці резерви відображаються в бухгалтерському обліку як витрати ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

- Після корекції обліку та встановлення резервів, відомості про результати інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» включаються до фінансової звітності компанії, такої як баланс та звіт про фінансові результати. Це допомагає інвесторам, кредиторам і іншим стейкхолдерам отримати коректну інформацію про стан фінансових зобов'язань ТОВ «Дібрівка Агросервіс» [63].

- Податковий облік - у відповідності до податкових правил та регулювань, коригується податковий облік для відображення корекцій та резервів, що були зроблені на основі результатів інвентаризації. Це може вплинути на обсяг податкових зобов'язань ТОВ «Дібрівка Агросервіс» [49].

Зазначені кроки допомагають забезпечити точність та відповідність обліку дебіторської заборгованості в бухгалтерському та податковому обліку до фактичного фінансового стану ТОВ «Дібрівка Агросервіс» після інвентаризації.

Отже, інвентаризація дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» вказує на необхідність уважного контролю та робити корекції фінансового обліку. Результати інвентаризації дозволили виявити неузгодженості, безнадійні борги та зобов'язання з простроченим строком позовної давності, що потребують уваги та подальшої обробки відповідно до стандартів і правил бухгалтерського обліку. Цей процес сприяє покращенню фінансової дисципліни та точності фінансової звітності ТОВ «Дібрівка Агросервіс», що є важливим для забезпечення її стійкості та успішної діяльності.

2.6. Інвентаризація грошових коштів

Інвентаризація грошових коштів є важливим етапом фінансового обліку та управління фінансовими ресурсами підприємства. Грошові кошти відіграють ключову роль у забезпеченні ліквідності та незаперечного функціонування бізнесу. Точна інвентаризація грошових активів допомагає ТОВ «Дібрівка Агросервіс» не лише визначити їхню поточну кількість, але й забезпечити дотримання фінансових стандартів та внутрішніх контрольних процедур.

Інвентаризація грошових коштів є ключовою у розробці ефективних стратегій фінансового управління та прийнятті обґрунтованих управлінських рішень.

Інвентаризація грошових коштів - це обов'язкова процедура, яка проводиться ТОВ «Дібрівка Агросервіс» з метою визначення фактичної наявності грошових коштів та їх відповідності даним бухгалтерського обліку.

Інвентаризація грошових коштів проводиться на підставі наказу керівника ТОВ «Дібрівка Агросервіс». Для проведення інвентаризації створюється інвентаризаційна комісія, до складу якої входять працівники підприємства, які не мають доступу до грошових коштів [63].

У ТОВ «Дібрівка Агросервіс» відповідальність за проведення інвентаризації несе керівництво, яке приділяє особливу увагу цьому процесу та створює всі необхідні умови для його успішної реалізації відповідно до встановлених термінів. Керівництво визначає об'єкти, кількість та терміни проведення інвентаризації, дбаючи про точність та достовірність процедури, якщо вона є обов'язковою для ТОВ «Дібрівка Агросервіс». Такий підхід гарантує ефективну організацію і контроль за інвентаризацією, що є важливою частиною фінансового управління на будь-якому підприємстві [63].

До складу інвентаризаційної комісії ТОВ «Дібрівка Агросервіс» можуть

входити:

- голова комісії – керівник підприємства (його заступник) або особа, яка призначена керівником підприємства;

- члени комісії – головний бухгалтер (бухгалтер), економіст, менеджер та ін

Інвентаризація грошових коштів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» здійснюється перед складанням річної фінансової звітності додати балансу протягом 2 місяців, тобто в період з 31 жовтня до 31 грудня кожного року [63].

Метою інвентаризації грошових коштів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є:

- визначення фактичної наявності грошових коштів ТОВ «Дібрівка Агросервіс»;

- виявлення нестач і надлишків грошових коштів;

- встановлення причин нестач і надлишків грошових коштів;

- оформлення результатів інвентаризації.

Інвентаризація грошових коштів проводиться ТОВ «Дібрівка Агросервіс» в наступному порядку:

1) Комісія отримує від бухгалтерії ТОВ «Дібрівка Агросервіс»

документи, які підтверджують наявність грошових коштів ТОВ «Дібрівка Агросервіс», а саме:

- касові книги;

- виписки з банківських рахунків;

– інші документи, які підтверджують наявність грошових коштів на підприємстві.

2) Комісія проводить фактичний перерахунок грошових коштів, які знаходяться в касі ТОВ «Дібрівка Агросервіс», на поточних рахунках в банках, в інших фінансових установах. Під час інвентаризації кожного грошового засобу перевіряється на відповідність записам в обліковій документації. Сюди входять перерахунок готівки, перевірка банківських виписок, облік чеків та інших фінансових інструментів [63].

3) Комісія складає інвентаризаційний опис, в якому відображає фактичну наявність грошових коштів. Після завершення інвентаризації складається акт, у якому фіксується кількість грошових коштів кожного виду та їхнього стану. Цей акт повинен бути підписаний усіма учасниками процесу та підтверджений відповідальною особою. Отримані результати порівняння є з фактичними записами в бухгалтерському обліку ТОВ «Дібрівка Агросервіс». Якщо є розбіжності, необхідні причини зміни і вносяться відповідні корективи в облік.

4) За результатами інвентаризації складається звіт, у якому відображаються всі виявлені розбіжності, а також висновки та рекомендації щодо покращення системи контролю над грошовими витратами ТОВ «Дібрівка Агросервіс». У разі виявлення нестач грошових коштів, комісія проводить розслідування причин нестач. У разі виявлення надлишків грошових коштів, комісія встановлює причини надлишків.

5) Інвентаризаційний опис підписується членами інвентаризаційної комісії та затверджується керівником ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

6) На основі результатів інвентаризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс» також приймаються рішення про подальші дії щодо оптимізації управління грошовими витратами, вдосконалення контрольних процедур або внесення істотних змін у фінансову стратегію [63].

Отже, інвентаризація грошових коштів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є надзвичайно важливою процедурою, що допомагає забезпечити точний облік

фінансових ресурсів, дотримання фінансових стандартів та збереження ліквідності компанії. Цей процес є необхідною передумовою для успішного фінансового управління та ефективного функціонування ТОВ «Дібрівка Агросервіс» в умовах сучасного бізнесу.

2.7. Узагальнення результатів інвентаризації та врегулювання інвентаризаційних різниць

Узагальнення результатів інвентаризації та врегулювання інвентаризаційних різниць ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є важливим етапом фінансового обліку та управління активами. Після завершення інвентаризації, необхідно ретельно аналізувати отримані результати та вживати заходи для врегулювання всіх виявлених розбіжностей та недоліків. Цей процес спрямований на забезпечення точності та надійності фінансової звітності, а також на підвищення ефективності управління активами ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Для вирішення проблем регулювання інвентаризаційних різниць. У ТОВ «Дібрівка Агросервіс» критично важливою є деталізація нормативної частини забезпечення інвентаризації (таблиця 2.7). Вона допомагає ретельно розглянути і визначити всі необхідні кроки та вимоги, що стосуються процедури інвентаризації, забезпечуючи точність та надійність обліку активів. Такий підхід сприяє підвищенню ефективності регулювання інвентаризаційних різниць та поліпшує фінансовий контроль ТОВ «Дібрівка Агросервіс» [50, с. 241].

Причинами виникнення інвентаризаційних різниць у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» можуть бути різні фактори.

Перш за все, це недостачі, які можуть виникнути внаслідок псування, розкрадання, природних збитків, або навіть подвійного списання товарів у господарському процесі та інших супутніх обставин [63].

Друга причина - понаднормативні втрати, які включають зменшення маси товарів на складі понад встановлені норми під час транспортування, зберігання, зниження якісних та кількісних характеристик товарів порівняно з документами постачальника через порушення умов зберігання, недбалість та інші обставини.

Третя причина - залишки, які виникають внаслідок неповного обліку товарів ТОВ «Дібрівка Агросервіс», завищеного документального списання, втрати документів на отримання чи облік товарів і багато інших чинників, які впливають на точність обліку та управління товарно-матеріальними цінностями.

Таблиця 2.7

Забезпечення регулювання інвентаризаційних різниць у ТОВ «Дібрівка Агросервіс»

Документ	Внутрішнє регулювання ТОВ «Дібрівка Агросервіс» про інвентаризацію	Регулювання інвентаризаційної діяльності
Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань	Внутрішнє регулювання ТОВ «Дібрівка Агросервіс» про інвентаризацію	Загальні питання проведення інвентаризації
НП(С)БО 7 «Основні засоби», НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи», НП(С)БО 9 «Запаси»		Оцінка активів, віднесених до надлишку або нестачі, виявлених під час інвентаризації
Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей		Розрахунок величини інвентаризаційних різниць
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій		Встановлення номенклатури рахунків для обліку інвентаризаційних різниць
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів		Формування бухгалтерських проведень щодо виникнення та регулювання інвентаризаційних різниць
Податковий кодекс України		Виникнення зобов'язань за податками і платежами при виявленні інвентаризаційних різниць

У ТОВ «Дібрівка Агросервіс» існує певний порядок регулювання інвентаризаційних різниць, який передбачає наступне:

– основні засоби, матеріальні цінності, грошові кошти та інше майно, що було виявлено в надлишку, підлягають оприбуткуванню та зарахуванню на

фінансові результати з подальшим вивченням причин виникнення та винних осіб.

у випадку втрати цінностей в межах норм, встановлених відповідним законодавством, вони списуються за розпорядженням керівника ТОВ «Дібрівка Агросервіс» як витрати виробництва та обігу ТОВ «Дібрівка Агросервіс» (норми втрати застосовуються лише у випадках виявлення фактичних нестач) [63].

у випадку втрати цінностей в межах встановлених норм, ці втрати визначаються після відшкодування нестач цінностей з надлишками в результаті пересортування. Пересортування виникає під час видавання матеріальних цінностей одного виду замість іншого і, зазвичай, має несумнівний характер.

нестачі майна та псування, що перевищують встановлені норми природного зносу, призначаються винним особам. У випадках, коли винні особи не встановлені або суд відмовив у їхньому покаранні, збитки від нестач і псування списуються як витрати виробництва та обігу [63].

У ТОВ «Дібрівка Агросервіс» використовуються наступні рахунки для регулювання інвентаризаційних різниць (таб.2.8).

Таблиця 2.8

Рахунки для регулювання інвентаризаційних різниць у ТОВ «Дібрівка

Агросервіс»

<i>Нестача (виникнення витрат) понад норм природного убутку</i>	
Необоротних активів	Оборотних активів
976 «Списання необоротних активів»	947 «Нестачі і втрати від псування цінностей»
<i>Нестача (виникнення витрат) в межах норм природного убутку</i>	
947 «Нестачі і втрати від псування цінностей» (для цінностей на складі),	
91 «Загально виробничі витрати» (для цінностей у незавершеному виробництві)	
<i>Надлишки (виникнення доходів)</i>	
746 «Інші доходи»	719 «Інші доходи від операційної діяльності»
<i>Сума збитків до відшкодування</i>	
072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей»	
<i>Розрахунки з винними особами</i>	
Заборгованість	Дохід
375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків»	716 «Відшкодування раніше списаних активів»

Позачергове облікове відображення витрат на запасах, які були списані як через природний знос, так і через надмірні втрати, здійснюється у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» на субрахунку 947. Для більш ретельного аналізу та контролю витрат, використовується додаткова аналітика за такими субрахунками[63]: 947.1 «Нестачі і втрати від псування цінностей в межах природного зносу»; 947.2 «Нестачі і втрати від псування цінностей понад норми (винні особи встановлено)»; 947.3 «Нестачі і втрати від псування цінностей понад норми (винні особи не встановлено або вони відсутні)» [23].

Відображення можливих наслідків проведення інвентаризації в бухгалтерському обліку структурно представлено на рис. 2.2

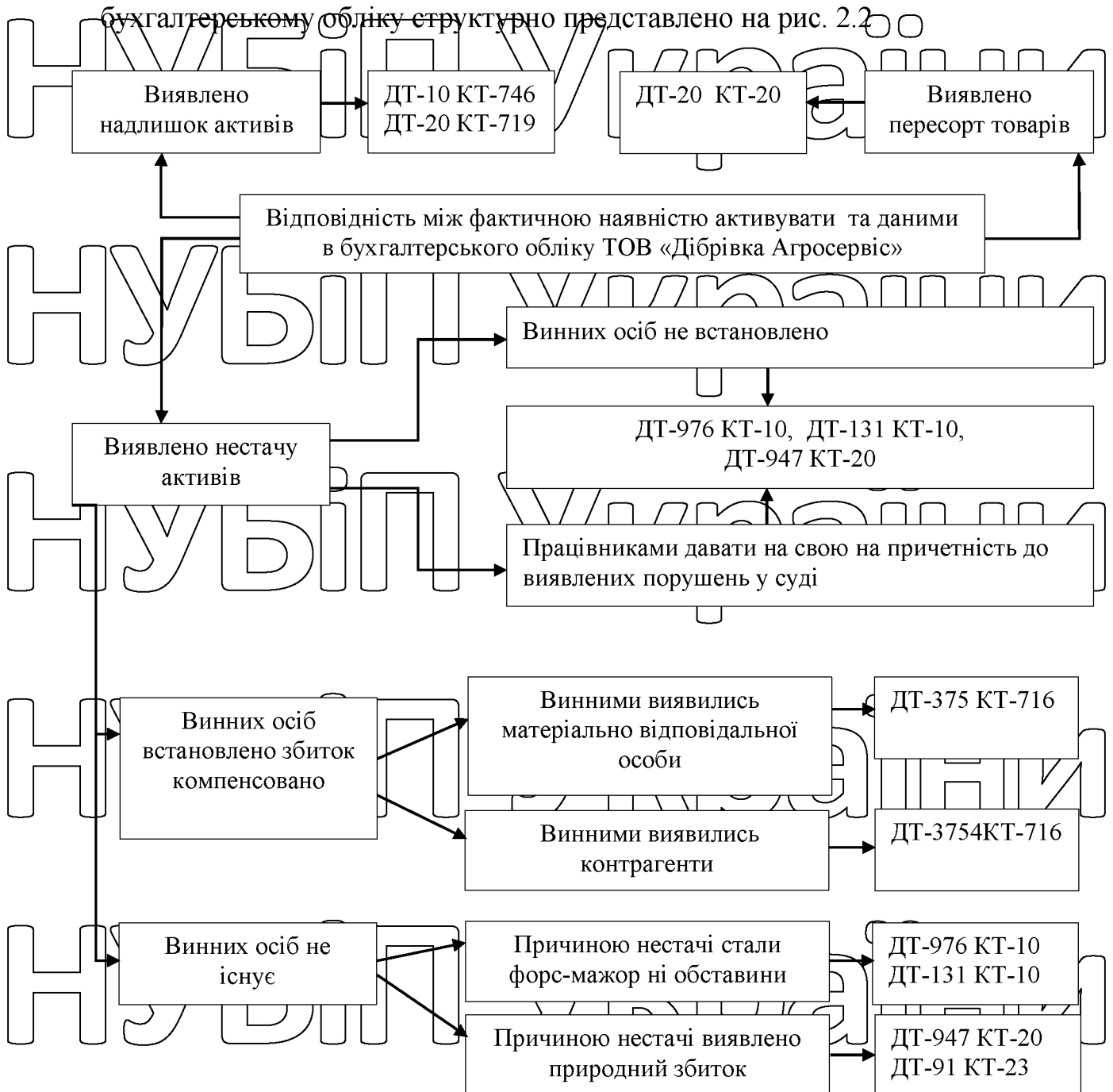

Рис. 2.2. Відображення в обліку господарських фактів, пов'язаних із врегулюванням інвентаризаційних різниць ТОВ «Дібрівка Агросервіс»

. Дана структура обліку дозволяє ТОВ «Дібрівка Агросервіс» більш детально аналізувати та класифікувати витрати, пов'язані з втратами на запасах, та приймати обґрунтовані рішення щодо подальшого управління ними відповідно до встановлених норм та обставин виникнення цих втрат.

Особливу увагу слід приділити питанню виникнення та обліку пересортування, оскільки виявлення цього явища може свідчити про можливі недоліки в організації руху та зберігання товарно-матеріальних цінностей ТОВ «Дібрівка Агросервіс». Основні причини виникнення пересортування можуть включати наступне[63]:

- неправильні записи в облікових реєстрах складського та бухгалтерського обліку, тобто, товари ТОВ «Дібрівка Агросервіс» оприбутковуються або списуються за позиціями, на яких обліковуються інші цінності.

- неправильне оформлення документів, а саме поступлення на склад або видача зі складу цінностей одного найменування або якості з документами, що оформлені для інших цінностей.

- заміна товарів одного найменування або якості на інші без належного оформлення.

- створення необлікованих залишків цінностей та вилучення інших, а саме по-різному створювані незафіксовані залишки товарів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» одного найменування або якості та вилучення інших.

- несвоєчасне документування руху цінностей - запізнене оформлення руху товарів документами [63].

Вирішення цих питань вимагає систематичного контролю, правильного документування та обліку, а також вживання заходів для попередження пересортування у ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

В основі виникнення явищ різниці під час інвентаризації лежать різноманітні фактори, які можуть включати:

– неповний або неточний облік активів та руху товарно-матеріальних цінностей може сприяти виникненню пересортування у ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

– недбалість та непрофесіоналізм працівників бухгалтерії та матеріально відповідальних осіб («людський фактор»), а саме помилки, допущені працівниками, можуть мати серйозний вплив на облік та рух товарів.

– вади системи документообігу та комунікаційні збої, проблеми у процесі обміну інформацією між відділами та структурними підрозділами підприємства можуть сприяти некоректному обліку [57, с. 67].

– трудомісткість відображення в обліку господарських операцій, пов'язаних із рухом майна, а саме складність та обсяг операцій може призвести до недосконалості обліку та помилок.

– проблеми технічного характеру помилки у використанні облікових програм, обладнання та інфраструктури також можуть викликати пересортуванню.

Автоматизація бухгалтерського та складського обліку може в багатьох випадках допомогти в подоланні цих труднощів для ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Проте, слід пам'ятати, що ризик виникнення пересортування завжди присутній і вимагає постійного контролю та виправлення причин, що його спричиняють.

Отже, після проведення інвентаризації та врегулювання інвентаризаційних різниць, важливо наголосити, що цей процес є критичним для забезпечення точності та надійності фінансового обліку у ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Врегульовані різниці дозволяють враховувати всі активи та зобов'язання, що підвищує довіру як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Крім того, аналіз причин виникнення різниць надає можливість вдосконалити процеси обліку та

управління майном, що є важливим для ефективності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» та його стійкості на ринку.

2.8. Особливості проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації

В умовах сучасної комп'ютеризації та інформаційних технологій процес інвентаризації має зовсім новий характер та вимагає особливого підходу та уваги. Розвиток технологій та впровадження комп'ютерних систем обліку дозволили значно спростити та покращити процедуру інвентаризації на підприємствах. При цьому виникають певні особливості та виклики, які вимагають спеціальної уваги та розгляду.

Компанія ТОВ «Дібрівка агросервіс» є одним із найбільших агропромислових підприємств України. Підприємство має розгалужену структуру та велику кількість матеріальних активів, що вимагає проведення регулярної інвентаризації [60].

Для проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації для компанії ТОВ «Дібрівка агросервіс» пропонуємо застосовувати програмне забезпечення «BAS».

Програмне забезпечення «BAS» дозволяє автоматизувати процес інвентаризації, що дозволяє:

- скоротити час і витрати, пов'язані з проведенням інвентаризації;
- підвищити точність і ефективність проведення інвентаризації;
- зробити процес інвентаризації більш прозорим [70].

Для проведення інвентаризації в програмному забезпеченні «BAS» можна використовувати наступні можливості:

- Створення електронних інвентаризаційних описів - всі дані про фактичну наявність матеріальних активів можна вносити в програму в електронному вигляді. Це значно спрощує і прискорює процес інвентаризації.

- Автоматичне порівняння фактичних і облікових даних - програма дозволяє автоматично порівняти фактичні та облікові дані про наявність матеріальних активів. Це дозволяє швидко виявити нестачі та надлишки.

– Вивантаження даних для подальшого аналізу - дані про результати інвентаризації можна вивантажити з програми для подальшого аналізу. Це дозволяє виявити причини нестачі та надлишків [70].

Для проведення інвентаризації в програмному забезпеченні «BAS» необхідно виконати наступні кроки:

– Створити інвентаризаційну комісію, а саме комісія є відповідальною за проведення інвентаризації.

– Створити електронні інвентаризаційні описи - для кожного виду матеріальних активів необхідно створити електронний інвентаризаційний опис.

– Провести фактичне зняття залишків - фактичну наявність матеріальних активів необхідно внести в електронні інвентаризаційні описи.

– Автоматично порівняти фактичні і облікові дані - програма автоматично порівнює фактичні та облікові дані про наявність матеріальних активів.

– Визначити нестачі та надлишки. Нестачі та надлишки матеріальних активів визначаються на основі результатів порівняння фактичних і облікових даних.

– Внести результати інвентаризації в бухгалтерський облік - дані про результати інвентаризації необхідно внести в бухгалтерський облік [70].

Програмне забезпечення «BAS» є ефективним інструментом для проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації. Воно дозволяє скоротити час і витрати, підвищити точність і ефективність проведення інвентаризації, а також зробити процес інвентаризації більш прозорим.

Основні особливості проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації:

– всі документи, які використовуються в процесі інвентаризації, можуть бути електронними, це значно спрощує і прискорює процес інвентаризації.

– комп'ютерні програми можуть автоматизувати багато процедур, пов'язаних з проведенням інвентаризації, наприклад, формування інвентаризаційних описів, порівняння фактичних і облікових даних.

– комп'ютерні програми допомагають уникнути помилок під час проведення інвентаризації, наприклад, при введенні даних.

Переваги проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації:

– комп'ютеризація дозволяє скоротити час і витрати, пов'язані з проведенням інвентаризації.

– комп'ютеризація допомагає підвищити точність і ефективність проведення інвентаризації [70].

– комп'ютеризація дозволяє зробити процес інвентаризації більш прозорим і підзвітним.

Для ТОВ «Дібрівка агросервіс» пропонуємо використання комп'ютерної техніки при проведенні інвентаризації, а саме:

– Використання штрихкодів у ТОВ «Дібрівка агросервіс» - штрихкоди можуть використовуватися для ідентифікації об'єктів інвентаризації, це дозволяє автоматизувати процес зняття фактичних залишків.

– Використання камер, оскільки вони можуть використовуватися для документування процесу інвентаризації, це може бути корисно в разі виникнення спорів щодо фактичної наявності об'єктів інвентаризації.

– Використання програмного забезпечення - існує безліч програмного забезпечення, яке може бути використано для автоматизації процесу інвентаризації.

Отже, проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації з використанням програми «BAS» для компанії ТОВ «Дібрівка агросервіс» дозволить підвищити ефективність, зменшити витрати та підвищити точність і достовірність результатів інвентаризації. Програмне забезпечення «BAS» дозволяє автоматизувати процес інвентаризації, що значно спрощує і прискорює проведення інвентаризації, підвищує точність і ефективність проведення інвентаризації, а також робить процес інвентаризації більш прозорим.

Висновки до розділу 2

Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Дібрівка Агросервіс» свідчить про стабільну роботу підприємства. За аналізом вартості майна та власних оборотних коштів в 2022 році в порівнянні з попередніми роками виявлено, що збільшення їх величини було незначним, що може вказувати на зношеність основних засобів. Оцінка фінансової стійкості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» показує, що воно відповідно до внутрішніх і зовнішніх факторів функціонує стабільно. Показники ліквідності та рентабельності свідчать про те, що ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є платоспроможним та володіє нормальною рентабельністю, що є позитивним індикатором його фінансової стійкості та успішної діяльності.

Процес інвентаризації необоротних активів у компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс», яка спеціалізується на вирощуванні зернових культур, є ключовим етапом фінансового обліку та управління активами. Результати інвентаризації допомагають управлінню прийняти рішення щодо подальших активів. Вони можуть бути використані для планування ремонтів, заміни, продажу чи збереження вартості активів незалежно від їх стану. Цей процес інвентаризації необоротних активів надає компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс» забезпечує точний фінансовий облік та ефективне управління активами, що є критичним для успішного функціонування в аграрній галузі.

Інвентаризація поточних біологічних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» виконується відповідно до Інструкції про інвентаризацію активів і зобов'язань, яка була затверджена наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879, та враховуючи Методичні рекомендації 37, подані у додатку до листа Міністерства аграрної політики від 04.12.03 р. № 37-27-12/14023. Інвентаризація цих активів має вирішальне значення для ефективного фінансового обліку та ефективного управління сільськогосподарським підприємством. Вона дозволить детально оцінити стан і обсяг наявних ресурсів, їх балансову вартість, і використовувати цю інформацію для планування подальших кроків та прийняття

стратегічних рішень. Завдяки інвентаризації, ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може забезпечити точний облік своїх поточних біологічних активів, що сприяє підвищенню ефективності господарської діяльності та раціональному використанню ресурсів у галузі сільськогосподарського виробництва.

Інвентаризація запасів у компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є необхідною і невід'ємною частиною її операційного процесу. Цей процес дозволяє компанії здійснювати ефективний контроль за наявністю та станом різноманітних видів запасів, що має вирішальне значення для забезпечення безперебійного виробництва та підтримання високої якості виробленої продукції. Інвентаризація також сприяє правильному фінансовому обліку, складанню фінансових звітів і ухваленню стратегічних рішень, спрямованих на подальший успіх компанії в галузі сільського господарства.

Інвентаризації дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» відображено відповідно до вимог бухгалтерського та податкового обліку з урахуванням норм НП(С)БО 10. Детальний аналіз дебіторських зобов'язань, їх відповідність стандартам та строкам позовної давності дозволяє належним чином скоригувати бухгалтерський облік і врахувати всі ризики та недоліки, забезпечивши надійну фінансову звітність компанії.

Інвентаризація грошових коштів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» провадиться з високим ступенем точності та дотриманням всіх встановлених процедур та вимог. Результати інвентаризації підтверджують наявність та стан грошових активів, що є важливим для забезпечення фінансової ліквідності та ефективного функціонування ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

У підсумку інвентаризації та врегулювання інвентаризаційних різниць у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» можна зазначити, що цей процес виявився необхідним для забезпечення точності та достовірності обліку активів компанії.

Він дозволив виправити та узгодити інформацію щодо наявних ресурсів, а також виявити та вирішити проблеми, пов'язані з нестачами, пересортування та іншими різницями в обліку. Такий аналіз став важливою основою для вдосконалення

системи обліку та управління активами, що є ключовим для подальшого успіху ТОВ «Дібрівка Агросервіс» в галузі аграрного виробництва.

В умовах комп'ютеризації ТОВ «Дібрівка Агросервіс» інвентаризація стає суттєво спрощеною та точною процедурою. Впровадження комп'ютерних систем

обліку та використання сучасного програмного забезпечення дозволяють

ефективно контролювати наявність та рух активів, мінімізувати помилки та значно прискорюють процес інвентаризації. Однак, важливо постійно оновлювати та підтримувати ці системи, а також надавати належну підготовку

персоналу, щоб забезпечити успішне та надійне проведення інвентаризації в

умовах комп'ютеризації та забезпечити актуальність та достовірність фінансового обліку компанії.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЬ ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ В ОБЛІКУ

3.1. Методичні прийоми контролю

Проведення інвентаризації активів є важливою складовою фінансового обліку та управління активами на будь-якому підприємстві. Для забезпечення точності, надійності та ефективності цього процесу використовуються методичні прийоми контролю. Ці прийоми грають ключову роль у виявленні, усуненні помилок та забезпеченні дотримання норм та стандартів обліку.

ТОВ «Дібрівка агросервіс» є одним із найбільших агропромислових підприємств України. Підприємство має розгалужену структуру та велику кількість матеріальних активів, що вимагає проведення регулярної інвентаризації. Для забезпечення ефективності та якості проведення інвентаризації необхідно використовувати методичні прийоми контролю [69, с. 58].

Проведення інвентаризації активів в ТОВ «Дібрівка Агросервіс» - це важливий процес для забезпечення точності обліку і визначення фактичної вартості активів компанії. Нижче наведені методи контролю, які можуть бути використані під час проведення інвентаризації:

1. Планування інвентаризації:

- Перед початком інвентаризації розробиться докладний план, включаючи дату, час та місце проведення інвентаризації.

- Призначте відповідальних осіб для кожної групи активів.

2. Документація - підготовка документації, пов'язаної з активами,

включаючи списки, акти обліку, договори, накладні та інші важливі документи.

3. Перевірка правильності обліку – перевіряється відповідність фактичного стану активів з обліковими записами в бухгалтерській системі.

4. Перевірка активів:

- Проведеться огляд інвентаризованих активів, перевіряючи їх кількість, якість та стан.

- Врахування зносу активів і визначайте їхню справність [66, с. 84].

5. Порівняння з документами:

- Порівняння фактичних даних з обліковими записами та іншою документацією.

- Визначення розбіжності та помилки в обліку.

6. Застосування поправок - внесення необхідних коректив до облікових

записів, якщо виявлено розбіжності під час інвентаризації.

7. Перевірка обладнання та програмного забезпечення, потрібно переконатися, що обладнання та програмне забезпечення, пов'язані з активами, функціонують належним чином.

8. Після завершення інвентаризації підготується звіт про результати, включаючи виявлені розбіжності та корективи, які були внесені до обліку.

9. Затвердження результатів інвентаризації на відповідному рівні управління компанією.

10. Моніторинг і вдосконалення:

- Встановлення системи моніторингу для постійного контролю за станом активів і попередження розбіжностей у майбутньому.

- Постійне вдосконалення процесів інвентаризації на основі виявлених недоліків [64].

Ці методи контролю допоможуть забезпечити точність інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» та запобігти помилкам у бухгалтерському обліку.

Методичні прийоми контролю при інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка агросервіс» можна розділити на наступні групи:

1) Прийоми контролю якості проведення інвентаризації:

- Перевірка правильності оформлення розпорядження про проведення інвентаризації.

- Перевірка складу інвентаризаційної комісії.
- Перевірка правильності проведення інвентаризації.
- Перевірка оформлення результатів інвентаризації [63].

2) Прийоми контролю повноти і точності інвентаризації у ТОВ

«Дібрівка агросервіс»:

- Перевірка фактичної наявності активів на місці їх зберігання.
- Перевірка відповідності фактичної наявності активів обліковим даним.

- Перевірка правильності оцінки активів.

3) Прийоми контролю своєчасності інвентаризації:

- Перевірка відповідності фактичної наявності активів на дату інвентаризації.

- Перевірка відповідності фактичної наявності активів даним бухгалтерського обліку на дату інвентаризації [63].

Основні контролю при інвентаризації активів у ТОВ «Дібрівка агросервіс»:

- При перевірці правильності оформлення розпорядження про проведення інвентаризації необхідно перевірити, чи містить розпорядження наступні відомості:

- найменування підприємства;
- дата і номер розпорядження;
- вид активів, які підлягають інвентаризації;
- дата початку і закінчення інвентаризації;
- склад інвентаризаційної комісії;
- порядок проведення інвентаризації [63].

- При перевірці складу інвентаризаційної комісії необхідно перевірити, чи входять до складу комісії працівники, які не мають доступу до інвентаризованих активів.

– При перевірці правильності проведення інвентаризації необхідно перевірити, чи дотримуються працівники інвентаризаційної комісії встановленого порядку проведення інвентаризації.

– При перевірці оформлення результатів інвентаризації необхідно перевірити, чи оформлені результати інвентаризації в установленому порядку.

– При перевірці фактичної наявності активів на місці їх зберігання необхідно перевірити, чи всі активи, які підлягають інвентаризації, присутні на місці їх зберігання.

– При перевірці відповідності фактичної наявності активів обліковим даними необхідно перевірити, чи відповідають фактичні дані обліковим даним.

– При перевірці правильності оцінки активів необхідно перевірити, чи правильно оцінені активи.

– При перевірці відповідності фактичної наявності активів на дату інвентаризації необхідно перевірити, чи всі активи, які підлягають інвентаризації, були присутні на місці їх зберігання на дату інвентаризації.

– При перевірці відповідності фактичної наявності активів даним бухгалтерського обліку на дату інвентаризації необхідно перевірити, чи відповідають фактичні дані даним бухгалтерського обліку на дату інвентаризації.

– Впровадження методичних прийомів контролю при інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка агросервіс» дозволить підвищити ефективність, зменшити витрати та підвищити точність [63].

Отже, методичні прийоми контролю при інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка агросервіс» є важливим інструментом для забезпечення ефективності та якості проведення інвентаризації. Вони дозволяють перевірити правильність оформлення розпорядження про проведення інвентаризації, склад інвентаризаційної комісії, правильність проведення інвентаризації, повноту і точність інвентаризації, своєчасність інвентаризації. Впровадження методичних прийомів контролю при інвентаризації активів дозволить ТОВ «Дібрівка

агросервіс» підвищити достовірність і прозорість бухгалтерського обліку, а також запобігти нестачам і надлишкам активів.

3.2. Контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в облік

Контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку підприємства є важливою складовою фінансової та бухгалтерської діяльності будь-якого підприємства. Ретельний і систематичний нагляд за цим процесом дозволяє забезпечити точність та достовірність фінансової звітності, а також вчасно виявляти можливі помилки та ризики. Контроль за інвентаризацією вирішує завдання забезпечення правильного обліку активів підприємства, що, в свою чергу, сприяє збільшенню ефективності управління ресурсами та прийняттю обґрунтованих стратегічних рішень.

У обліковій політиці ТОВ «Дібрівка Агросервіс» передбачено ретельний контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації активів. Цей підхід визначається прагненням підприємства до високого стандарту фінансової дисципліни і надійності обліку. Згідно цієї політики, кожен з активів підлягає перевірці та оцінці під час інвентаризації, що проводиться з регулярністю та відповідно до встановлених процедур. Процедура інвентаризації включає в себе детальний аналіз кожного активу, оцінку його стану та ринкової вартості. Потім отримані результати ретельно перевіряються та порівнюються з обліковими даними. Будь-які виявлені розбіжності відображаються і вирішуються згідно з встановленими процедурами коригування [63].

Такий контроль допомагає підтвердити точність та надійність фінансової звітності ТОВ «Дібрівка Агросервіс», а також забезпечити виконання всіх вимог щодо бухгалтерського обліку. Дотримання цієї політики є важливим аспектом фінансового управління і сприяє впевненості стейкхолдерів у вірогідності інформації, наданої підприємством.

Мета контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку ТОВ «Дібрівка Агросервіс» передбачає забезпечення точності та надійності облікових активів підприємства та відповідності його результатів фактичному стану ресурсів підприємства [63].

Контроль за інвентаризацією є невід'ємною частиною системи фінансового управління підприємства. Він проводиться на рівні фінансового департаменту або бухгалтерського підрозділу, які відповідають за облік та звітність.

Контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку ТОВ «Дібрівка агросервіс» займає центральне місце у фінансовому та бухгалтерському управлінні компанії і виконує низку важливих завдань:

- перевірка фізичної наявності активів та відповідності кількості та стану активів дійсності.

- визначення актуальної вартості активів на дату інвентаризації, включаючи оцінку зносу та залишкової вартості.

- перевірка наявності та коректності всіх документів, що підтверджують право власності або управління активами.

- внесення необхідних коригувань до бухгалтерських записів на основі результатів інвентаризації.

- підготовка акту інвентаризації, в якому фіксуються всі результати і виявлені розбіжності.

- забезпечення відповідності бухгалтерської звітності вимогам стандартів для подальшої подачі до органів влади і публічних структур.

- забезпечення збереження всіх документів та актів інвентаризації відповідно до законодавчих вимог та внутрішніх процедур підприємства [68, с.144].

Контроль за інвентаризацією є невід'ємною частиною системи фінансового управління ТОВ «Дібрівка агросервіс». Він проводиться на рівні фінансового департаменту або бухгалтерського підрозділу, які відповідають за облік та звітність.

Особливостями контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку ТОВ «Дібрівка агросервіс» полягають у наступному:

- контроль за інвентаризацією гарантує, що дані про стан активів ТОВ «Дібрівка агросервіс» є точними та відповідають дійсності, що є важливим для фінансової звітності та прийняття управлінських рішень.

- контроль допомагає вчасно виявляти можливі фінансові або бухгалтерські помилки, а також запобігати можливим випадкам шахрайства або недостовірного обліку активів.

Контроль за інвентаризацією допомагає ТОВ «Дібрівка агросервіс» відповідати вимогам бухгалтерських стандартів та регулюючих органів.

- оптимізація управління ресурсами - цей контроль дозволяє ТОВ «Дібрівка агросервіс» раціонально використовувати свої ресурси, уникаючи зайвих витрат та ризиків [63].

Контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку ТОВ «Дібрівка агросервіс» здійснюється наступними способами:

- Перевірка правильності оформлення документів, які відображають результати інвентаризації.

- Перевірка відповідності фактичної наявності активів даним бухгалтерського обліку.

- Перевірка правильності проведення бухгалтерських записів, пов'язаних з результатами інвентаризації [63].

Для забезпечення правильності оформлення документів, які відображають результати інвентаризації, необхідно для ТОВ «Дібрівка агросервіс» розробити і затвердити типові форми інвентаризаційних описів. Типові форми інвентаризаційних описів повинні містити всі необхідні відомості, які необхідні для проведення контролю за правильністю оформлення документів.

При перевірці відповідності фактичної наявності активів даним бухгалтерського обліку необхідно порівняти фактичні дані з даними бухгалтерського обліку. Якщо фактична наявність активів не відповідає даним

бухгалтерського обліку, необхідно провести необхідні бухгалтерські записи. Для забезпечення відповідності фактичної наявності активів даним бухгалтерського обліку необхідно проводити ретельну інвентаризацію активів. Інвентаризація повинна проводитися відповідно до вимог законодавства України.

При перевірці правильності проведення бухгалтерських записів, пов'язаних з результатами інвентаризації, необхідно перевірити, чи проведені бухгалтерські записи вірно і своєчасно. Для забезпечення правильності проведення бухгалтерських записів, пов'язаних з результатами інвентаризації, необхідно для ТОВ «Дібрівка агросервіс» розробити і затвердити порядок проведення бухгалтерських записів, пов'язаних з результатами інвентаризації. Порядок проведення бухгалтерських записів, пов'язаних з результатами інвентаризації, повинен містити інформацію про те, які бухгалтерські записи необхідно провести в разі виявлення нестач і надлишків активів [60].

Контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку ТОВ «Дібрівка Агросервіс» здійснюється бухгалтерією підприємства. Для забезпечення ефективності контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку необхідно:

- розробити і затвердити систему контрольних процедур, які будуть використовуватися для проведення контролю;
- забезпечити навчання працівників бухгалтерії щодо проведення контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку;
- проводити регулярний контроль за дотриманням контрольних процедур [57, с. 68].

Отже, контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є важливим елементом системи внутрішнього контролю підприємства. Він дозволяє забезпечити достовірність інформації про наявність і стан активів, а також своєчасне і правильне відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку. Для забезпечення ефективності контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку необхідно розробити і затвердити систему контрольних

процедур, які будуть використовуватися для проведення контролю, а також забезпечити навчання працівників бухгалтерії щодо проведення контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку.

3.3. Удосконалення методики проведення інвентаризації активів

Удосконалення методики проведення інвентаризації активів є актуальним завданням для багатьох підприємств у пошуку оптимізації процесів обліку та забезпечення точності фінансової звітності. У сучасних умовах динамічного бізнес-середовища, де активи підприємства можуть бути різноманітні та розподілені на різних локаціях, належне проведення інвентаризації стає важливим етапом у забезпеченні фінансової дисципліни та визначенні точного фінансового стану.

Проведення інвентаризації інколи призводить до негативних наслідків у випадках, коли виникають помилки під час самого процесу збору та аналізу даних. Зазвичай, ця процедура виконується вручну, використовуючи паперові носії, що призводить до значних труднощів, особливо при роботі з великою кількістю основних засобів, які дістаються одній матеріально-відповідальній особі. Такий підхід створює проблеми при зборі та узгодженні фактичних даних з обліковими записами та формуванні результатів інвентаризації. Варто зазначити, що цей метод також призводить до значних витрат праці та низького рівня контролю над майном. Таким чином, інвентаризація, яка базується на ручному методі, є часозатратною і енергозатратною процедурою, особливо через велику кількість інвентарних об'єктів [50, с. 241].

Проблеми, пов'язані з методикою проведення інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс», включають наступні аспекти:

ТОВ «Дібрівка Агросервіс» використовують застарілі методики інвентаризації, що не враховують нові вимоги законодавства та стандарти обліку. Це може призвести до невірного відображення активів та зобов'язань.

– у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» процес інвентаризації проводиться вручну без використання сучасних інформаційних систем, це може спричинити помилки та затримки у визначенні результатів.

– інвентаризація вимагає відповідних навичок та знань, персонал ТОВ «Дібрівка Агросервіс», який проводить інвентаризацію, не має достатньої кваліфікації або досвіду, це може призвести до помилок у визначенні стану активів та їхньої вартості [63].

– у ТОВ «Дібрівка Агросервіс» активи розташовані на різних місцях, інвентаризація може стати складною задачею. Це може призвести до затримок у процесі інвентаризації та може бути джерелом помилок.

– під час інвентаризації виявляються невідповідності між фактичним станом активів і обліковими даними, це вимагає додаткових зусиль для вирішення таких розбіжностей і може призвести до коригування фінансової звітності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» [63].

Вирішення цих проблем вимагатиме оновлення методики інвентаризації, підвищення кваліфікації персоналу, використання сучасних інформаційних технологій та поліпшення процесів управління активами ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Розглянемо зарубіжний досвід для удосконалення методики проведення інвентаризації активів, зокрема в США, Німеччині та Італії, надзвичайно цінний для ТОВ «Дібрівка Агросервіс», оскільки зарубіжний досвід пропонує інноваційні підходи до оптимізації процесів обліку та забезпечення точності фінансової звітності. Ці країни відзначаються високим стандартом фінансового управління і надійними системами контролю, що сприяють покращенню та ефективності інвентаризаційних процедур, тому розглянемо детально світовий досвід.

В США методика проведення інвентаризації активів визнана за стандарт для багатьох країн і спрямована на забезпечення найвищого рівня точності та надійності фінансової звітності підприємств. В США широко впроваджуються інформаційні технології для проведення інвентаризації. Сучасні системи обліку

та інвентаризації дозволяють автоматизувати процес та зменшити ймовірність помилок. В Америці існують чіткі стандарти та рекомендації для інвентаризації, включаючи зразки документів, процедури перевірки та критерії оцінки активів.

Це забезпечує єдність підходів та полегшує порівняння результатів між різними підприємствами. Багато підприємств в США залучають незалежних аудиторів для перевірки інвентаризаційних результатів. Цей підхід сприяє надійності та об'єктивності інформації, яка використовується в фінансовій звітності. Американські підприємства акцентують на ретельному визначенні та керуванні ризиками, пов'язаними з інвентаризацією. Це включає в себе оцінку можливих небажаних наслідків і розробку стратегій мінімізації цих ризиків [37, с. 206].

Загалом, американський досвід в інвентаризації активів відзначається високою ступенем професіоналізму, дотриманням стандартів і використанням передових технологій, що допомагає забезпечити надійність та точність фінансової звітності підприємств.

В Німеччині методика проведення інвентаризації активів підприємств має високі стандарти бухгалтерського обліку та аудиту, що обумовлені законами і міжнародними стандартами. Це передбачає обов'язковість проведення інвентаризації активів і регулярне її підтвердження незалежними аудиторами.

Німецькі підприємства активно впроваджують інформаційні технології для автоматизації інвентаризації. Це спрощує процес та підвищує точність. Велика увага приділяється перевірці та підтвердженню якості даних під час інвентаризації. Це включає в себе аналіз і вдосконалення методів та процедур збору та зберігання інформації. Німецькі підприємства зазвичай стежать за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та аудиту, зокрема МСФЗ та МСА. Це сприяє спільному розумінню та порівнянню фінансових результатів на світовому рівні. Узагальнюючи, німецький досвід вказує на важливість впровадження сучасних технологій та строгого контролю у процес

інвентаризації активів для забезпечення точності та надійності фінансової звітності підприємств [25, с. 67].

Досвід Італії у методиці проведення інвентаризації активів підприємств є значущим та вартий уваги з багатьох причин. В Італії багато підприємств використовують сучасні інформаційні системи, які дозволяють автоматизувати процес інвентаризації та підтримувати постійний доступ до даних. Це спрощує збір і аналіз інформації під час інвентаризації та допомагає уникнути помилок.

Використання технологій, таких як штрихкоди, RFID та мобільні додатки, робить інвентаризацію більш ефективною та точною. Це дозволяє працювати з великим обсягом активів швидше та з меншою кількістю помилок. Італійські підприємства приділяють велику увагу внутрішнім правилам та процедурам контролю, щоб забезпечити чесність та об'єктивність інвентаризації.

Це включає в себе перевірки та балансування активів та зобов'язань. Важливим аспектом італійського досвіду є дотримання вимог щодо звітності та документації під час інвентаризації. Італійський досвід може слугувати прикладом для інших підприємств, які прагнуть удосконалити свою методику проведення інвентаризації активів та підняти стандарти фінансового управління на новий рівень [20, с. 134].

Інвентаризація активів є важливою процедурою для будь-якого підприємства, тому пропонуємо для ТОВ «Дібрівка Агросервіс» впровадити досвід США, Італії та Німеччини.

– планування інвентаризації наперед, а саме потрібно розробити детальний графік, визначити обсяг інвентаризації, скласти список активів, які плануються перевіряти.

– для ТОВ «Дібрівка Агросервіс» рекомендується використовувати сучасні технології, досвід країн, які вже успішно впровадили сучасні технології, показує, що використання спеціалізованих програм і сканування штрих-кодів може значно спростити процес інвентаризації.

– залучення незалежних аудиторів у процес інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс», оскільки незалежні аудитори можуть надати додаткову об'єктивність і впевненість в точності інвентаризації, це особливо важливо для компаній, які мають великий обсяг активів.

– дослідження та впровадження міжнародних стандартів, таких як IFRS чи GAAP, може допомогти зробити інвентаризацію більш точною і порівняльною для внутрішніх і зовнішніх користувачів інформації.

– потрібно розробити детальну документацію процесу інвентаризації, включаючи усі знайдені недоліки і відхилення, це допоможе ТОВ «Дібрівка Агросервіс» в майбутньому впроваджувати виправлення і поліпшення.

– проводити навчання співробітників, які беруть участь у процесі інвентаризації, щодо правил та процедур, це допоможе уникнути помилок і забезпечити однаковість в підходах.

– проводити інвентаризацію активів не тільки для фінансової звітності, але й для внутрішнього контролю ТОВ «Дібрівка Агросервіс». Регулярні перевірки допоможуть запобігти втратам та недолікам.

– використовувати найкращі практики, у сфері інвентаризації, які рекомендовані в США, Італії та Німеччині, і застосовувати їх в контексті ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

– удосконалення методики проведення інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» можливе завдяки впровадженню автоматизації процесів та використанню програмного забезпечення «BAS». Програма «BAS» спростить та прискорить інвентаризацію шляхом забезпечення швидкого та точного сканування активів, ефективного внесення даних, і надійного зберігання інформації. Автоматизація допоможе правильно документувати стан активів, запобігати помилкам та недолікам, і забезпечить більшу вірогідність однаковості в інвентаризаційних процедурах.

Інвентаризація – це не просто обов'язковий процес, але і можливість виявити потенційні втрати, оптимізувати управління активами і покращити фінансову звітність. Враховуючи ці рекомендації та використовуючи кращий досвід зазначених країн, ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може покращити методику проведення інвентаризації активів та забезпечити більш точну та надійну інформацію щодо свого майна.

Отже, удосконалення методики проведення інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є важливим етапом у підвищенні точності та ефективності управління активами компанії. Завдяки впровадженню автоматизації процесів та використанню програмного забезпечення «BAS» ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може значно спростити і прискорити інвентаризацію, зменшити ймовірність помилок та недоліків, а також забезпечити більшу надійність фінансової інформації. Ця ініціатива сприятиме покращенню контролю за активами та забезпеченню внутрішньої та зовнішньої довіри, що є важливим для подальшого розвитку та успіху компанії.

Висновки до розділу 3

Методичні прийоми контролю при інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка агросервіс» дозволяють забезпечити ефективність, якість і своєчасність проведення інвентаризації. Впровадження методичних прийомів контролю дозволить підприємству: підвищити достовірність інформації про наявність і стан активів, зменшити ризик виникнення нестач і надлишків активів та підвищити ефективність управління активами.

Контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку вказує на високу ступінь доайливості та професіоналізму в обліку активів та зобов'язань підприємства. Результати інвентаризації систематично та ретельно перевірені, і жодні відхилення не залишились без відповідного коригування. Цей підхід свідчить про високий стандарт фінансового управління та надійність фінансової звітності підприємства, сприяючи довірі стейкхолдерів та стабільності фінансового стану компанії.

Удосконалення методики проведення інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» за допомогою автоматизації процесів та впровадження програмного забезпечення «BAS» виявилось важливим кроком у забезпеченні більшої ефективності, точності та надійності цього процесу. Це дозволить ТОВ

«Дібрівка Агросервіс» покращити управління активами, зменшити ризики втрат та помилок, і забезпечити вищу якість фінансової звітності. Впровадження цих рекомендацій допоможе зробити інвентаризацію більш прозорою та ефективною, що, в свою чергу, позитивно позначиться на фінансовій стійкості та довірі до ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

Провівши дослідження інвентаризації активів підприємства, обліку та контролю розрахунків за відшкодуванням завданих збитків, дійшли наступних висновків:

Інвентаризація – це процес обліку, перевірки та документування всіх матеріальних цінностей і активів, які належать підприємству або організації в певний момент часу. Її значення полягає у забезпеченні фінансового обліку, вчасному виявленні ризиків та можливостях оптимізації, а також в контролі над активами. Дотримання принципів інвентаризації, таких як об'єктивність, комплексність, регулярність, документальна підтримка, відповідність стандартам та контроль, гарантує надійність і правильність цього процесу, що в свою чергу сприяє успішному функціонуванню та управлінню підприємством.

Об'єкти, суб'єкти та класифікація інвентаризації визначають структуру та організацію процесу контролю та управління активами на підприємстві. Об'єкти інвентаризації складаються з різних матеріальних та фінансових цінностей, суб'єкти включають органи контролю та внутрішніх відділи підприємства, а класифікація визначає характер і мету проведення інвентаризації. Ця система сприяє забезпеченню точності фінансового обліку, виявленню ризиків та ефективному управлінню активами, що є ключовим для успішного функціонування підприємства в сучасних умовах бізнес-середовища. Враховуючи ці аспекти, підприємства можуть забезпечити належну фінансову стійкість та дотримання вимог законодавства.

У зв'язку з цим, інвентаризація на сільськогосподарських підприємствах вимагає спеціалізованого знання та підготовки персоналу, а також врахування вищезазначених галузевих особливостей. Вона є необхідним елементом ефективного управління та контролю за активами в аграрному секторі і сприяє забезпеченню стабільності та успішності сільськогосподарських підприємств.

Аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Діорівка Агросервіс» працює стабільно, оскільки вартість всього майна та вартість власних оборотних

коштів не значно збільшилася у 2022р. відповідно до попередніх років, що вказує на зношеність основних засобів. Оцінка фінансової стійкості показує, що підприємство є стійким до зовнішніх коштів та факторів. Показники ліквідності та рентабельності свідчать, що підприємство має нормальну платоспроможність, оскільки являється рентабельним.

Процес інвентаризації необоротних активів у компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс», яка спеціалізується на вирощуванні зернових культур, є ключовим етапом фінансового обліку та управління активами. Результати інвентаризації допомагають управлінню прийняти рішення щодо подальших активів. Вони можуть бути використані для планування ремонтів, заміни, продажу чи збереження вартості активів незалежно від їх стану. Цей процес інвентаризації необоротних активів надає компанія ТОВ «Дібрівка Агросервіс» забезпечує точний фінансовий облік та ефективне управління активами, що є критичним для успішного функціонування в аграрній галузі.

Інвентаризація поточних біологічних активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» проводиться відповідно до Інструкції про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 та Методичних рекомендацій 37 наведені у додатку до листа Мінагрополітики від 04.12.03 р. № 37-27-12/14023. Інвентаризація поточних біологічних активів є важливою складовою фінансового обліку та управління сільськогосподарським підприємством. Вона допоможе точно застосувати стан та об'єм наявних ресурсів, їх балансову вартість та використати цю інформацію для планування подальших дій та прийняття стратегічних рішень. Завдяки інвентаризації, ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може забезпечити якісний облік своїх поточних біологічних активів, що сприяє підвищенню ефективності господарської діяльності та раціональному використанню ресурсів у галузі сільськогосподарського виробництва.

Інвентаризація запасів у компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс», є невід'ємною частиною її діяльності, цей процес дозволяє компанії ефективно контролювати наявність і стан різних видів запасів, що є важливим для

забезпечення незупинного виробництва та підтримання високої якості продукції. Інвентаризація також допомагає у веденні обліку, складанні фінансових звітів і прийнятті стратегічних рішень, спрямованих на подальший успіх компанії в галузі сільського господарства.

Інвентаризація дебіторської заборгованості ТОВ «Дібрівка Агросервіс» вказує на необхідність уважного контролю та робити корекції фінансового обліку. Результати інвентаризації дозволили виявити неузгодженості, безнадійні борги та зобов'язання з простроченим строком позовної давності, що потребують уваги та подальшої обробки відповідно до стандартів і правил бухгалтерського обліку.

Цей процес сприяє покращенню фінансової дисципліни та точності фінансової звітності ТОВ «Дібрівка Агросервіс», що є важливим для забезпечення її стійкості та успішної діяльності.

Інвентаризація грошових коштів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є надзвичайно важливою процедурою, що допомагає забезпечити точний облік фінансових ресурсів, дотримання фінансових стандартів та збереження ліквідності компанії. Цей процес є необхідною передумовою для успішного фінансового управління та ефективного функціонування ТОВ «Дібрівка Агросервіс» в умовах сучасного бізнесу.

Після проведення інвентаризації та врегулювання інвентаризаційних різниць, важливо наголосити, що цей процес є критичним для забезпечення точності та надійності фінансового обліку у ТОВ «Дібрівка Агросервіс».

Врегульовані різниці дозволяють враховувати всі активи та зобов'язання, що підвищує довіру як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Крім того, аналіз причин виникнення різниць надає можливість вдосконалити процеси обліку та управління майном, що є важливим для ефективності ТОВ «Дібрівка Агросервіс» та його стійкості на ринку.

Проведення інвентаризації в умовах комп'ютеризації з використанням програми «BAS» для компанії ТОВ «Дібрівка Агросервіс» дозволить підвищити ефективність, зменшити витрати та підвищити точність і достовірність результатів інвентаризації. Програмне забезпечення «BAS» дозволяє

автоматизувати процес інвентаризації, що значно спрощує і прискорює проведення інвентаризації, підвищує точність і ефективність проведення інвентаризації, а також робить процес інвентаризації більш прозорим.

Методичні прийоми контролю при інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є важливим інструментом для забезпечення ефективності та якості проведення інвентаризації. Вони дозволяють перевірити правильність оформлення розпорядження про проведення інвентаризації, склад інвентаризаційної комісії, правильність проведення інвентаризації, повноту і

точність інвентаризації, своєчасність інвентаризації. Впровадження методичних прийомів контролю при інвентаризації активів дозволить ТОВ «Дібрівка Агросервіс» підвищити достовірність і прозорість бухгалтерського обліку, а також запобігти нестачам і надлишкам активів.

Контроль за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є важливим елементом системи внутрішнього контролю підприємства. Він дозволяє забезпечити достовірність інформації про наявність і стан активів, а також своєчасне і правильне відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку. Для забезпечення ефективності

контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку необхідно розробити і затвердити систему контрольних процедур, які будуть використовуватися для проведення контролю, а також забезпечити навчання працівників бухгалтерії щодо проведення контролю за правильністю відображення результатів інвентаризації в обліку.

Удосконалення методики проведення інвентаризації активів ТОВ «Дібрівка Агросервіс» є важливим етапом у підвищенні точності та ефективності управління активами компанії. Завдяки впровадженню автоматизації процесів та використанню програмного забезпечення «BAS» ТОВ «Дібрівка Агросервіс» може значно спростити і прискорити інвентаризацію, зменшити ймовірність помилок та недоліків, а також забезпечити більшу надійність фінансової інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Автоматизація складу за допомогою штрих-коду - Cleverence. URL: <https://cleverence.in.ua/avtomatizaciya-sklada> (дата звернення: 31.10.2023).

2. Амброзьяк Н., Павленко О. Відшкодування збитків. Податки & Бухоблік. 2018. № 56. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/july/issue56/article-37755.html> (дата звернення: 31.10.2023).

3. Баранова А.О. Аудит : навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2017. 246 с.

4. Бардаш С. В., Кузик Н. П. Обґрунтування безпідставності визнання інвентаризації методом бухгалтерського обліку. Економіка та держава. 2021. № 4. С. 23–28.

5. Білозерцев В.С., Худякова О.С. Методика обліку та аудиту розрахунків з контрагентами на підприємстві. Економіка та держава. 2019. № 1. С. 7377.

6. Борисовська О.О. Інвентаризація та облік відходів : навч. посібник / Дніпро: Літограф, 2017. 168с.

7. Борко Ю. Л. Інвентаризація як основний методичний прийом фінансово-господарського контролю нематеріальних активів у бюджетних установах. Економіка та держава. 2015. № 10. С. 58–62.

8. Височан О. С., Височан О. О. Регулювання інвентаризаційних різниць у бухгалтерському обліку. Науковий погляд: економіка та управління. 2018. №3(61). С. 110-117.

9. Височан О.С. Інвентаризація: сутність, класифікація, принципи, функції та завдання. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2018р. С. 48-52.

10. Височан О.С. Облікова дисторсія: поняття, класифікація, причини виникнення та мінімізація негативних наслідків. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2017. № 5(33). С. 127–132.

11. Візиренко С. В., Іваніцький К. В. Організація обліку розрахунків з контрагентами. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 23. С. 58–63.

12. Візиренко С.В., Мансурова А.Д. Організація та методика внутрішнього контролю забезпечення виконання договірних зобов'язань. Сталый розвиток економіки. 2018. № 3 [40]. С.162-169.

13. Водолянова О. Відшкодування завданих збитків. Дебет-Кредит. 2021. № 5. URL: <https://online.dtkk.ua/2021/05/44546/> (дата звернення: 31.10.2023).

14. Галузеві стандарти обліку та фінансової звітності. [Колективна монографія] / [В.М. Жук, Ю.С. Бездушна, Б.В. Мельничук та ін.]; За ред. В.М. Жука. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2015. 368 с.

15. Глушач Ю.С., Матюшко М.М. Суть інвентаризації та особливості її проведення на підприємстві. Економічні студії. 2020. № 27. С. 74–77.

16. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. К. Центр учбової літератури. 2018. 400 с.

17. Грицинін Н.В. Організація та проведення інвентаризації. Міждисциплінарна курсова робота. Тернопільський національний економічний університет. 2018 р. С.5-30.

18. Гусаренко Н.Ю., Канцедал Н.А. Особливості документування результатів інвентаризації основних засобів на підприємстві. (У Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств» Дніпро, 2020. С. 19–21.

19. Гуцаленко Л. В., Гаврилова Н. О. Інвентаризація розрахункових операцій в господарській діяльності підприємств. Ефективна економіка. 2019. №7. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7200> (дата звернення: 31.10.2023).

20. Дем'яненко М.Я., Чудовець В.В. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку: Монографія. К.: ННЦ ІАЕ, 2018. 288 с.

21. Дерев'яно С. І. Особливості інвентаризації. Бухгалтерія в сільському господарстві. 2015. № 11-12. С. 2-9.

22. Житний П.С. Облікова політика в умовах розвитку фінансово-промислових систем: методологія та організація: монографія / П.С. Житний. Луганськ: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2017. 352 с.

23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом М-ва фінансів України від 30 листоп. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 31.10.2023).

24. Карпенко Н. Г. Особливості організації інвентаризаційної роботи. Глобальні та національні проблем економіки. 2017. Вип. 16. С. 851-853.

25. Ковальчук Т.М., Кузь В.І. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : практикум. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 188 с.

26. Костирко А. Г. Організація процесу документування аудиторської перевірки. Економіка і суспільство : електронне наукове фахове видання. 2018. № 18. С. 928-932.

27. Костюнік О. В., Чайковська Т. С. Інвентаризація необоротних активів як один із елементів методу бухгалтерського обліку. Молодий вчений. 2020. №9(85). С. 87-90.

28. Круковська О. В. Удосконалення обліку, інвентаризації та контролю наявності та руху виробничих запасів на підприємствах. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 7. С. 58–61.

29. Кудіна М. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку та контролю підприємства. Актуальні питання економіки, фінансів, менеджменту та права в сучасних умовах : зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (Рівне, 10 січ. 2023 р.) С. 29-31.

30. Кузуб М. В., Радченко Д. В. Документація як складовий елемент методу бухгалтерського обліку. ХНУМІ ім. О. М. Бекетова, 2018р. С. 218-221.

31. Кузьмін Д.Л. Інвентаризація як економічна категорія: визнання, значення. Вісник ЖДТУ. 2018. №3(45). С. 119-132.

32. Лайчук С.М., Поліщук І.Р. Актуальні питання ведення обліку суб'єктами малого підприємництва за національними стандартами. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2021. Вип. 51. С. 310-314.

33. Листа Міністерства аграрної політики та продовольства України «Щодо проведення інвентаризації активів і зобов'язань» від 30 березня 2017 року № 37-27-16/8597 URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/FN029862> (дата звернення: 31.10.2023).

34. Ловінська Л. Г. Гроші в сучасній системі бухгалтерського обліку / Економіка України. 2018. №2(507). С.12–21.

35. Макаренко А. П., Левитська Д. Ю. Удосконалення обліку та внутрішнього аудиту розрахунків з дебіторами на торговельних підприємствах. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 1. С. 30–38.

36. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Аудит: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 184 с.

37. Максимова В. Ф. Бухгалтерський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса: ОНЕУ, 2012. 670 с.

38. Мезенцева Н. М., Вінниченко Т.Л. Сучасні дефініції та класифікація інвентаризації в умовах господарювання підприємства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. 2020. №3. Том 31 (70). С. 151-158.

39. Меліхова Т. О., Феофанов Л.К., Присяжнюк Д. В. Удосконалення організації та методики внутрішнього та зовнішнього контролю розрахунків з постачальниками. Агросвіт. 2021. № 20. С. 32–39.

40. Методрекомендації № 37 – Методичні рекомендації з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків та незавершеного виробництва сільськогосподарських підприємств, наведені в додатку до листа Мінагрополітики від 04.12.2003 р. № 37-27-12/14023.

41. Михайловина С.О. Методологічні аспекти проведення інвентаризації та відображення її результатів в обліку. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Вип. 9., Ч. 5. С. 98-102.

42. Музиченко А. О., Музиченко І. О. Особливості проведення інвентаризації в сільськогосподарських підприємствах. Ефективна економіка. 2013. №11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2508>. (дата звернення: 31.10.2023).

43. Назаренко І. М. Актуальні аспекти аудиторської перевірки фінансових результатів підприємства. Інвестиції : практика та досвід, 2019. №20. С. 39-44.

44. Новіченко Л. Є., Кушнір Є. О. Інвентаризація в системі прийняття управлінських рішень. Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2018. С. 262-264.

45. Обовязкова інвентаризація: випадки, строки й обсяги її проведення.. URL: <https://report.ligazakon.net/inventaryzatsiya/> (дата звернення: 31.10.2023).

46. Олійник С. О. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку та напрями її вдосконалення. Innovative solutions in modern sciences 2017. № 5(14). С. 24-32.

47. Олійник С. О. Проблеми на напрями вдосконалення інвентаризації на підприємствах. Науковий огляд. 2016. № 6 (27). С. 1-7.

48. Пласієнко В. Я., Назаренко І. М., Жадько К. С., Гаркуша С. А. Електронна бухгалтерія : підручник. Київ : Центр учбової л-ри. 2021. 298 с.

49. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 31.10.2023).

50. Подолянчук О. Інвентаризація в аудиті як прийом методу фактичного контролю. Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. 2015. Вип. 12(1). С. 240-249.

51. Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879.

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (дата звернення: 31.10.2023).

52. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 31.10.2023).

53. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" Мінфін України; Наказ, Положення від 27.04.2000 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення 31.10.2023).

54. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку Мінфін України; Наказ, Положення від 08.10.1999 № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (дата звернення: 31.10.2023).

55. Процик В.М. Інвентаризація запасів в державному секторі економіки. Тернопільський національний економічний університет. 2018 р. С. 5-28.

56. Сергеева О.Р. Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія Міжнародні економічні відносини і світове господарство. 2017. Випуск 12. Частина 2. С. 104-107.

57. Сморганюк Т.П. Інвентаризація – один із головних методів обліку і контролю. Молодий вчений. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2015 р. №2 (17). С.66-69.

58. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посіб. / Василь Васильович Сопко. К.: КНЕУ, 2014. 526 с.

59. [Стаднік Л.І. Проблеми інвентаризації в сільськогосподарських підприємствах та шляхи їх вирішення. Економіка та управління АПК. 2017. №2. С.56-63.

60. Станкевич В. Інвентаризація: строки, періодичність, документування. Утека.ua: веб-блог. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/agro-4shkola-bughaltera-selkokozyastvenoy-otrasli-69-inventarizaciya-srokiperiodichnost-dokumentirovanie> (дата звернення: 31.10.2023).

61. Сташук О.В., Хандучка А.М. Грошові потоки підприємства: суть та необхідність управління. Молодий учений. 2014. № 6. С. 43-49.

62. Сусіденко В. Т. Інформаційні системи і технології в обліку. [текст] навч. посіб. / В. Т. Сусіденко. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. 224 с.

63. ТОВ «Дібрівка Агросервіс». URL. <https://agrotimes.ua/ovochi-sad/dibrivka-agroservis-vyrostyla-ponad-200-tonn-organichnoyi-malyuny/> (дата звернення: 31.10.2023).

64. Товстоп'ят Ю. Річна інвентаризація: «дебіторка» і «кредиторка». Бухгалтер 911. 2017. № 45. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2017/november/issue-45/article-30979.html>.

(дата звернення: 31.10.2023).

65. Фрундіна, Л. і Артюх, О.В. Досконалення процесу інвентаризації шляхом застосування комп'ютерних технологій, логос. Онлайн. 2020. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/7357> (дата звернення: 31.10.2023).

66. Шевців Л., Дарчук П. (2022). Особливості проведення інвентаризації на підприємствах України: стан і перспективи. Науковий збірник «InterConf», (132), С.78–85.

67. Шевченко Л. Я., Шендригоренко М. Т. Інвентаризація виробничих запасів на підприємствах як метод внутрішнього контролю й аудиту. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. Вип. 4(04). С. 425-429.

68. Шот А.П. Фінансовий облік: навч. посіб. Львів: ТзОВ «Растр-7», 2016. 342 с.

69. Яцишин, С. Р. Підготовка до проведення інвентаризації. Збірник тез доповідей студентської наукової конференції «Облік і контроль у контексті євроінтеграції» [Тернопіль, 14-15 квітня 2017 р.] Тернопіль, 2017. С. 58-60.

70. BAS. URL. https://conto.com.ua/ua/products/produkti-bas-dlya-masovogo-rinku/bas-bukhgalteriya/?gclid=Cj0KCQjwy4KqBhDQARIsAEbCtJZN-xQoG04aAr15EALw_wcB#poriv (дата звернення: 31.10.2023).